Laisvės Kaina

Laisvė yra teisės ir teisėtumo motina. Ji yra brangiausias žmogaus turtas. Laisvė perkama ne pinigais, bet krauju, laisvę branginančių žmonių gyvybėmis. Šimtai milionų gyvybių yra paaukota už laisvę, bet jos priešai kitus šimtus milionų gyvybių praryti siekia.

LIETUVIŲ ŽINIOS

LITHUANIAN NEWS

002738

Popiežius Pijus X pasakė:

Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui remsite misijas, veltui statysite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nueis niekais, jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynimui ir užpuolimui to tinkamo ginklo, kokiuo yra grynoji ir tikroji katalikiška spauda.

METAI (VOL.) XIII | Kaina 5 Centai Kopija | PITTSBURGH 3, PA., PENKTADIENIS, LIEPOS (JULY) 22, 1949 | Telefonas: HEmlock 3121 | NO. 29

Įvykių Aidai

Rašo S. GABALIAUSKAS

Stiprinti Rusiją ar suveržti diržus?

Šiandien kiekvienam logiškai protaujančiam žmogui yra aišku, kad taika tol bus galima pasaulyje, kol Rusija bus ekonomiškai silpna. Antrajam pasauliniam karui pasibaigus, Sovietinės Rusijos viešpačiai aiškiai buvo užsimoję užimti visą Europą. Ko jie iki šiol delsė? Delto, kad jų ūkis buvo perdaug karo nualintas ir nebūtų galėjęs pakelti, kad ir trumpo karo naštos.

Rusai plėšė užimtus kraštus ir visomis jėgomis stengėsi atkurti savo pačių ūkiškąjį gyvenimą.

Bet Rusijos ūkiškas atkutimas nėjo taip greitai.

Ji pasiliko toli užpakaly ne tik nuo Amerikos, bet ir nuo vakarų Europos.

Kas tad liko daryti bolševikams? Atidėti savo agresijos planus tolimesnei ateičiai, o tuo tarpu bandyti ekonomiškai atsigauti. Šian-dieniniame pasaulyje ekonomiškai stipriausia valstybė be abėjo yra Amerika, be kurios pagalbos ir bendradarbiavimo joks pasaulio kraštas, neišskiriant ir Rusijos, negali pilnai ūkiškai atkusti. Todėl paskutiniu laiku rusai ėmė gundyti amerikiečius, siūlydami praplėsti tarp šių dviejų kraštų prekybinius santykius.

Atėjo valanda, kada Amerikos Vyriausybė ir mūsų šalies žmonės turi pasirinkti: arba daugiau prekiauti su Rusija, ją ūkiškai sustiprinti ir po to susilaukti neišvengiamo karo arba nieko bendro su ja neturėti, paliekant Rusiją kuoilgiausiai ūkiškame skurde ir nepajėgią sukelti pasaulinį karą.

Už didesnę prekybą su Sovietų Rusija šiandien stovi Amerikos biznierių organizacijos, kurios 1938-9 metais pardavinėjo Amerikos plieną Japonijai ir per savo trumparegiškumą ir nepasotinamą pelno troškulį išaugino rimtą Amerikai priešą.

Amerikos visuomenė, ypač darbininkija, kuri kare labiausiai nukenčia, savo daugumoje, yra linkusi geriau pakelti ūkiškus sunkumus — suveržti diržus, negu auginti ir stiprinti visos žmonijos priešą — bolševizmą. Netolima ateitis parodys, kuri iš šių dviejų pažiūrų ims viršų Amerikos vyriausybėje.

Drąsi Katalikų Bažnyčios kova prieš bolševizmą.

Nežiūrint, kad už geležinės uždangos — Sovietų valdžioje atsidurė apie 100 miljonų katalikų, Popiežius Pijus XII nesenai paskelbė griežtą dekretą prieš komunistus. Visi katalikai, kurie priklauso komunistų partijai arba yra jų programos rėmėjai, šiuo Popiežiaus dekretu ekskomunikuojami, kitaip sakant, išmetami iš Katalikų Bažnyčios, ir nei vienas Katalikų Bažnyčios kunigas neturi teisės jiems teikti Sakramentų, bent iki tol, kol jie viešai neatsisakys komunizmo.

Šiuo dekretu Katalikų Bažnyčios galva paskelbė tikrą karą komunizmui.

Taip griežtai pasielgti Popiežių beabėjo privertė komunistų žiaurus elbesys su katalikais, Rusijoje ir kituose Rusijos kontroliuojamose šalyse.

Reikia laukti, kad neužilgo ir kitos krikščionių bažnyčios paseks Popiežiaus pavyzdį.

Jeigu bolševizmas grasina galutinai užsmaugti Krikščionybę ir panaikinti Europoje Krikščioniškąją Civilizaciją, tai krikščionims nelieka nieko kito, kaip pakelti tą kovos pirštinę. Kuris nors kiek yra studijavęs pasaulinę istoriją gerai žino, kad krikščionybė yra nesunaikinama.

Kentėjimai ir persekiojimai ją daro skaistesnę, tyresnę ir daug galingesnę. Paskutiniųjų dviejų tūkstančių metų bėgyje Krikščionybę persekiojo daugelis galingų pasaulio valdovų. Nei vienas jų jos nenugalėjo.

Nepasiseks Krikščionybės nugalėti ir Stalinui bei jo komunistams.

Atvira Katalikų Bažnyčios kova prieš komunizma tik pagreitins jo žlugimą.

Komunistai nori užgrobti Bažnyčią Čekoslovakijoje.

Čekų komunistų partija paruošė įstatymo projektą, pagal kurį visos Katalikų Bažnyčios Čekoslovakijoje pereis Valdžios Kontrolen. Valdžia skirs kunigus, žinoma, komunistų agentų, kurie laikys mišias ir teik Sakramentus.

Prie kokio niekšiškumo gali prieiti žmonės, kurių sąžinės nebesaisto jokio moralės dėsnių.

AMERIKONAMS ĮSAKYTA IŠSIKRAUSTYTI

Šanchajus. — Komunistinė Kinijos valdžia davė įsakymą Amerikos informacijos skyriui tuojau sustoti veikus, uždarant officą.

J. A. V. ambasadorius Stuart greit apleis Nanking, grįždamas į Ameriką.

Šiomis dienomis vyksta amerikonų ir anglų manevrai Japonijoj.

TĖVIŠKĖS DUONA

Tave su ašara minėsiu,
Kaip sektą pasaką kadais.
— — — — — —
Buvai tu mano jaunas kūnas
Ir mano protėvių senų.....

Brazdžionis

Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais turime ir būt!

LIETUVIŲ CHARTA

LIETUVIŲ TAUTA,

užsigrūdinusi amžių kovose dėl teisės laisvai ir nepriklausomai gyventi savo tėvų žemėse,

vieninga valia siekia savo gyvybę, kalbą, tautines bei valstybines tradicijas išlaikyti, kurti ir ugdyti,

kad, sava tautine kultūra visuotinei žmonių giminės pažangai bendradarbiaudama, vykdytų Visagalio valią ir laisvo žmogaus pašaukimą.

Lietuvių Tautos amžinųjų siekimų vardan skelbiama ši LIETUVIŲ CHARTA:

1.

Tauta yra prigimtoji žmonių bendruomenė.

Niekas negali būti prievartaujamas savo ryšį su tautine bendruomene nutraukti.

Pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieningą Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

2.

Žmogus turi prigimtąją teisę laisvai išpažinti ir ugdyti savo tautybę.

Lietuvis lieka lietuviu visur ir visada.

Savo tėvų išlaikytą Lietuvių Tautos gyvybę lietuvis perduoda ateities kartoms, kad amžinai gyventume.

3.

Kalba yra stipriausias tautinės bendruomenės ryšys.

Lietuvių kalba lietuviui yra tautinė garbė.

4.

Šeima yra tautos gyvybė.

Lietuvis kuria lietuvišką šeimą.

5.

Tautinė kultūra yra kelias į tarptautinį pripažinimą ir bendravimą.

Apreikšdama tautos genijų, tautinė kultūra įneša savaimingą indėlį į visuotinius žmonių giminės laimėjimus.

Kiekvieno lietuvio priedermė sudaryti sąlygas tautinei kultūrai.

6.

Valstybė yra aukščiausioji tautinės bendruomenės organizacija.

Valstybinė nepriklausomybė yra tautinės kultūros ugdymo ir išlikimo būtinoji sąlyga.

Darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu lietuvis kovoja, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę.

7.

Mokykla yra tautinės dvasios židinys.

Kiekvieno lietuvio kilniausioji pareiga būti lietuvių mokyklos rėmėju.

8.

Draugija yra tautinės kultūros veiksminga talkininkė.

Lietuvis kuria ir palaiko religines, kultūrines, jaunimo, savišalpos, profesines ir lietuvių draugijas.

9.

Mūsų tėvų kovos ir aukos dėl lietuviškos knygos yra testamentinis įpareigojimas visoms Lietuvių Tautos kartoms.

10.

Tautos istorija yra geriausia tautos mokytoja.

Lietuvis brangina savo tautos praeitį ir tautinius papročius.

Lietuvis stengiasi būti vertas savo protėvių, kad paiktų pagarbų pasididžiavimą savo palikuoniams.

11.

Tautinis solidarumas yra aukščiausioji tautinė dorybė.

Lietuvis ūgdo tautinį solidarumą.

Visi lietuviai yra lygūs tos pačios tautos vaikai, tarp savęs broliai.

Tautinio susipratimo ir lietuvių vienybės ženklan kiekvienas lietuvis moka nuolatinį tautinio solidarumo įnašą.

12.

Lietuvio tautinės spalvos geltona — žalia — raudona.

Lietuvio tautinė šventė — Vasario 16-ji diena.

Lietuvio šūkis: „Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būti!"

13.

Lietuvis yra lojalus savo gyvenamajam kraštui.

Lietuvio santykius su nelietuviu nustato artimo meilė ir pagarba kiekvieno žmogaus laisvei, garbei, gyvybei, sveikatai ir turtui.

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.
Tremtyje, 1949 liepos 14 d.

Žvėrys Protestuoja

Pravda, Rusijos komunistų partijos oficiozas, tvirtina, kad Valentino Gubitchev teismo atidėjimas yra amerikoniško teisingumo sauvaliavimas, neturint nusikaltimo įrodymų prieš sovietų pavaldinį.

Vaikiškas puolimas, bet verta atsakyti tiems Sibiro žvėrims. Pirmiausia nėra sauvaliavimas. Gubitchev teismas buvo atidėtas spalio mėnesiui vien tik dėl federalinių teisėjų stokos. Ir kiti teismai buvo atidėti dėl tos pačios priežasties.

Pravda nepasitenkina pirmu puolimu. Sako, kad Teisingumo departamento agentai neteisėtai areštavo Gubitchev. Gryna melagystė. Be to, Pravdai nepatinka, kad Amerika areštuoja Jungtinių Tautų diplomatus. Gubitchev nėra joks diplomatas, tik paprastas Maskvos tarnas. Rusijoj už tokius darbus tuojau būtų buvęs sušaudytas. Amerikoj, padėjęs užstatą, yra pilnai laisvas. Amerikonai ne iš keršto areštuoja, bet tik gaudo apgaulingus diplomatus, pasikesintojus ir šnipus prieš Amerikos saugumą.

Trumpos Žinutės

Jau kelinta savaite kaip eina streikas Londono uoste. 140 laivų tebestovi. Valdžia siunčia kareivius iškrauti laivus.

Griežtas aliantų protestas privertė rusus nuimti visiškai Berlyno blokadą.

New Yorko valstijoje priimtas antikomunistinis įstatymas.

A. ERDVILAS

MODERNUSIS XX AMŽIAUS KANKINYS

Pasaulis neužmiršta kardinolo Mindszenty

Pradėję savo kruvinąjį kelią per pasaulį bolševikai tuoj pamatė, jog jiems su Katalikų Bažnyčia, kuri skelbia „Mylėk savo artimą kaip pats save", nepakeliui. Todėl per 30 metų jie savo rankas sutepė daugelio nekaltų kunigų ir tikinčiųjų krauju. Nepaskutinis moderniųjų Kristaus kankinių eilėje yra ir didvyriškasis Vengrijos primas **kardinolas Mindszenty.** Pasaulis neužmiršta jo tiesą ir laisvę skelbiančių žodžių, bei iš anksto surežisuoto begėdiško jo nuteisimo. Šiuo metu vėl pasirodė keletas įvairių žinių nušviečiančių kardinolo būklę.

UP pranešimu vienas aukštas katalikų hierarchas pareiškė, jog kard. Mindszenty esąs **fiziškai ir dvasiškai sugniuždytas žmogus.** Priešingas žinias pateikia „Stars and Stripes", kuris rašo, jog Vatikano sluogsniai iš labai patikimų šaltinių patyrę, esą kardinolas fiziškai esąs visiškai sveikas tik pergyvenąs dvasinę depresiją. AP agentūros žiniomis, jo motina, kuriai leidžiama kas trys savaitės aplankyti kardinolą, esą pareiškusi, jog jis sudaręs įspūdį žmogaus bundančio iš hipnotiško miego. Esą kardinolas šiuo metu nesidomi jokiais politiniais klausimais.

Kaip matyti įvairių šaltinių žinios skiriasi kalbant apie kardinolo sveikatą. Tačiau visi tie šaltiniai sutartinai teigia, jog kardinolo psichinė padėtis yra nenormali. Ir tai kaip tik patvirtina faktą, jog teismo metu kardinolas cheminių įšvirkštimų būdu jau buvo dvasiškai palaužtas.

Buvo pasklidę gandų apie kardinolo Mindszenty mirtį. Tačiau ligšiol, UP pranešimu, nei Vatikanas nei kiti šaltiniai apie tai nieko nepraneša. Atrodo, jog ir kardinolo motinai leidžiama sūnų lankyti tik dėlto, kad įrodytų jį gyvą esant. Pora kartų jį aplankė ir dvasininkas.

Netrūksta pranešimų ir apie kardinolo paleidimą iš kalėjimo. Augsburge išeinantis „Schwaebische Landeszeitung" rašo esą vengrų vicepremjeras Mathias Rakosi pareiškęs, jog „principiniai mes nieko neturim prieš kardinolo Mindszenty paleidimą iš kalėjimo, kad tuo būdu jis galėtų persikelti į senatoriją ar išvykti į užsienius. Šiuo metu jis yra nepavojingas ir jo paleidimas mums būtų tik gera propaganda." Kad jie tai įvykdytų sunku patikėti, nors aukščiau minėto aukšto dvasiškio pareiškimu, vengrų komunistai kardinolą suėmė tik spiriami kominformo ir norėdami likti lojalūs Kremliui. Kaip rašo „Daily Mail" ir vieno kardinolas Innitzer pareiškė, jog net paskutiniu metu atbėgę vengrai kunigai nieko apie kardinolo paleidimą iš kalėjimo nežiną.

Iš kitos pusės vengrų ministeris pirmininkas M. Dogi naujam parlamentui pareiškė, jog vyriausybė norinti sudaryti su Katalikų Bažnyčia taiką susipratimo ir bendradarbiavimo dvasia. Žinoma, kad kas iš to išeitų mažai kas tiki, ypač po to kai komunistai savo narius apmokina specialiose mokyklose ir po to kaip kunigus išsiunčia į kitus kraštus „apaštalauti" vengrų pabėgėlių tarpe.

Drąsiojo kardinolo nepamirsta netik vengrai, bet ir viso pasaulio katalikai. Neseniai „Draugo" korespondentas Pietų Amerikoj rašo, jog už kardinolą Čilės sostinėj Santiago mieste buvo atlaikytos iškilmingos Šv. Mišios. Jos įvyko vidurnaktį konstitucijos aikštėje, dalyvaujant tūkstančiams žmonių. Iškilmingas mišias laikė pats nuncijus Zanin. Tūkstančiai žmonių priėmė šventąją komuniją. Iškilmėse taip pat dalyvavo ir vyriausybės nariai bei kitų valstybių diplomatiniai atstovai. Visas katalikiškasis pasaulis yra tvirtai įsitikinęs, jog nekaltų žmonių kraujas nenueis perniek ir kryžius vistiek triumfuos virš melo ir blogo.

VYSKUPAS SLAPSTOSI

Gautomis iš Vatikano žiniomis, Lietuvoje dabartiniu laiku yra tik vienas vyskupas Kazimieras Paltarokas. Tačiau ir šis negali laisvai gyventi, bet turi slapstytis, kad atlikti savo, kaip dvasiškio, pareigas. Vokiečių radio žiniomis, vyskupas Paltarokas prisidėjo prie Lietuvos Laisvės Kovotojų sąjūdžio (partizanų), nes kitaip jam gręsia suėmimas. Per paskutinius trejis metus Lietuvoje esą areštuota virš 1000 kunigų, kurių dalis nukankinta, kiti ištremti į Sibirą, o dalis dar tebelaikoma Lietuvoje kalėjimuose.

Šventaisiais Metais laukiama Romoje 4.300.000 žmonių.

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis Laikraštis
Leidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros
Draugija, Ink.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEmlock 3121

Jungt. Valstybėse metams..... $3.00
Jungt. Valstybėse pusmečiui.... 1.50
Užsieny metams 4.00
Užsieny pusmečiui 2.00

Skelbimų kainos sulig susitarimo

LITHUANIAN NEWS
Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic
Literary Society, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel.: HEmlock 3121

Subscription Rates:
In U. S. A., one year..... $3.00
In U. S. A., six months..... 1.50
Other countries, one year..... 4.00
Other countries, six months.... 2.00

Advertising rates on application

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

ŽAIDŽIAMA SU LAISVE

Dar neseniai kilo didelis ginčas, klausiant: ar yra atsargu ir išmintinga leisti komunistams sekti iš arti atominės energijos bandymus? Audra prasidėjo Potomace, kada buvo sužinota, jog komunistas Hans Freistadt, ką tik baigęs North Carolino universitetą, yra Amerikos duosnumo šelpiamas. Ši audra dar nenurimo. Amerikonai turėtų rimčiau pagalvoti!

Svarstyti šį klausimą yra tuščias dalykas. Čia yra pažeidžiami patys pagrindai. Nevien paliečia valstybinį Amerikos saugumą ir pasaulinę taiką, bet tiesiog yra žaidžiama su konstitutyviniais, pagrindiniais elementais, sudarančiais visą amerikoniško gyvenimo sistemą.

Kalbėkime Atvirai

Pas pats draugas H. Freistadt pastatė aiškiai klausimą, prieš Kongresą. Jis sakė: „Kada mokslininkai ir studentai yra diskriminuojami dėl jų politinio veikimo, leistino pagal įstatymus, visa akademinė laisvė yra pavujuje".

Išdidus draugas turi tiesos, bet jo tvirtinimas yra klaidingas. Jis daleidžia — ir norėtų įtikinti mus, — kad komunistų partija yra grynai politinė partija pilnoje to žodžio prasmėje pagal demokratinį supratimą. Šis daleidimas yra begėdiška kvailybė. Tai yra atšaki melagystė. Yra pavojingiausias apgaudinėjimas, į kurio tinklą daugelis pateko.

Kominformas ir jo agentai Amerikoje ir kituose demokratiniuose kraštuose tarnauja tik kaip įrankiai ir agentai milžiniškos agresyvinės ir imperialistinės galybės: totalitarinės Rusijos. Nėra komunistų amerikonų, lietuvių, kinų ar prancūzų Amerikoje. Jie yra tik Rusijos kontroliuojami komunistai Amerikoje, Lietuvoje, Prancūzijoje, Kinijoje ir t.t. Šie komunistai ir jų pakalikai yra tik Kremliaus gengės nesąmoningi įrankiai, skirti sukelti pasaulinį chaosą ir susikirtimą laisvuose kraštuose, kad tokiu būdu valdžia patektų į komunistų rankas.

Iš to seka, kad kiekviena komunistinė partija yra tik penktoji Rusijos kolona, ištikima Maskvai, veikianti pagal Stalino diktavimą. Kiekvienoje šalyje, kur tik komunistai veikia, jie yra nacionalistai rusai, pasislėpę už taip vadinamos internacionalizmo vėliavos.

Kalbėti apie komunistų partiją tokioje pat dvasioje kaip kalbama apie demokratų, liberalų ar socialistų partijas yra didelis pažeminimas arba neatitaisomas neišmanymas. Draugas Freistadt tikriausiai nėra ignorantas! Jis gerai žino, jei rinkimus laimi demokratai, socialistai ar liberalai, visada yra galimybė kitiems laimėti sekančiuose rinkimuose. Pralaimėjusieji nėra užgniaužiami, jiems paliekamos visos teisės. Bet jei komunistai per nelaimę laimėtų rinkimus, tada jau niekados nebebus rinkimų, viskas baigta. Visos kitos partijos tuojau panaikinamos, jų vadai areštuojami, į kalėjimus sodinami, deportuojami arba nužudomi. Jų turtas nusavinamas ir jų nutarimai paskelbiami neteisėtais.

Kodėl Maitinti Angį?

Komunistų partija yra lyg tas nuodingas angnis, kuris užaugintas tave mirtinai pažeis. Ši partija neturi teisės net būti svarstoma, tai būtų visos tautos įžeidimas ir išstatymas pavojun. Komunistų reikalavimas, kad jų partijai būtų demokratinės teisės suteiktos yra absurdas, o antra, tas jų nepadarys demokratais, liks amžinai Sibiro žvėrimis. Jei jie randa Amerikos įstatymuose skylių pralysti, tas dar nepateisina jų pageidavimų ir darbų. Komunistų reikalavimas yra apgaulingas, jie nori tik išnaudoti amerikonų gerumą, kad paskui sunaikinus visą demokratinę sistemą ir atėmus tautai laisvę.

Freistadt ir jo melagiai draugai nieko nesako apie Rusijos demokratines teises, nei žodelio apie politinę diskriminaciją Sovietuose. Jie neprotestuoja prieš persekiojimą intelektualų, artistų, mokslininkų totalitarinėje Rusijoje. Jie tik nori Ameriką sunaikinti.

Kada Pabus Washingtonas?

Laikas būtų, kad Amerikos tauta atvertų akis. Neprivalėtų būti išleista nei centas išauginimui tų, kurie kesinasi sugriauti šį kraštą, paverčiant šią laisvą žemę ir visą tautą komunistinės Rusijos verge. Taip: žaidžiama su laisve.

Propagandinis komunistų veikimas Amerikoje nesuklaidins išmintingų žmonių. Penktųjų Stalino kolonų lojimas apie sovietinį rojų nei vieno amerikono neįtikins. Visa nelaimė galėtų būti, jei Washingtonas snaustų, nenorėdamas suprasti pavojaus.

J. ŽALTVYKŠTIS

KULTŪRINĖ NYKUMA LIETUVOJE

(tęsinys)

Vėliau patiriu, kad Šarmaitis yra ne tik partijos įrankis, bet ir auka. Partija yra šito žmogaus vampyras, savo juodais sparnais apgobęs jo gyvenimą, čiulpdamas jo gyvybinius syvus, jo kraują iki nusilpimo, paversdamas jį popierine išblyškusia lėle. Jis paskęsta redakciniame darbe ne tiek iš darbštumo, kiek iš baimės ir nepasitikėjimo savo bendradarbiais, kurie, žiūrėk, įsuks kokį nors antitarybinį liapsusą į laikraštį, ir tada partija jį paims po kojomis. Todėl jis ir sėdi redakcijoje nuo ankstyvo rytmečio su trumpomis pietų pertraukomis iki vidunakčio. Atvykęs iš Sąjungos ir ketverius metus nematęs savo motinos kuri gyvena kaime. Šarmaitis nesiteikia josios aplankyti tik dėl minėto nepasitikėjimo savo sėbrais. O gal jis bijo ten pas savo motiną susitikti akis į akį su baisiąja Lietuvos tikrove, girdėti kenčiančių gyventojų priekaištus ir partizanų kulkų zvimbimą?

* * *

Kas yra kiti redakcijos žmonės? Mažesniąją redakcijos kolektyvo dalį sudaro tikrieji komunistai, žmonės, kurie savo melą parašo be jokių skrupulų ir sąžinės graužimo. Jie jau yra užmiršę, kas yra sąžinė, todėl savo pozicijoje jie jaučiasi tvirti ir laimingi. Materializmas, puiki nuovoka, kur reikia šaukti „urra"... tegyvuoja, ir kada laikyti liežuvį sukandus, bolševikinis siaurumas ir pasitenkinimas pigia tarybine tikrove, — visa tai jau srovena jų gyslose. Jie nesuabejoja nei viena akimirka. Visi jie daugiausia eina skyrių v-jų pareigas. Felgelsonas yra propagandos ir agitacijos, skyriaus vedėjas Šmitaitė — partinio, Messie (save vadina Mešiu) — pramonės vedėjas, o Chienas yra redakcijos partinis organizatorius. Parašyti draugui Mešiui kokio nors fabriko darbininko vardu pasisakymą „Tiesos" puslapiuose (be to darbininko žinios ir sutikimo) apie dėkingumą didžiajam Stalinui, apie laimę gyventi ir dirbti bolševikams valdant yra paprasčiausia „žurnalistinė" priemonė, kada redaktorius reikalauja, o darbininkai su lazdom jį varo lauk (kaip kad kartą atsitiko odos kombinate). Tokiu būdu šitie draugai be sąžinės graužimo falsifikuoja visą Lietuvos gyvenimą ir kaip maži vaikai džiaugiasi savo melu, vis galvodami, kaip čia jį geriau padailinus. Jie ir yra nuolatiniai redakcijos stilisto kankintojai. (b. d.)

Marie Corbin

LAIMINGOJI VALANDA

Marie Corbin yra slapyvardis vienos pabėgėlės iš Sov. Rusijos, dabar gyvenančios J. A. Valstybėse. Ji prabuvo 10 metų sov. kalėjimuose bei koncentracijos stovyklose. Autorė yra žinomo rusų profesoriaus žmona. Ją iš kalėjimo išlaisvino vokiečiai karo metu. Pasiekė Ameriką ir dabar rašo savo prisiminimus, iš kurių čia pateikiama ištrauka.

(tęsinys)

Kaip teisingai Oscar Wilde yra pasakęs, kad „kalėjime laikas įgauna amžinybės atspalvį"! Pirmoji diena be galo prailgo. Šviesa lange ėmė nykti. Mažytė elektros lemputė, aukštai viršum mūsų galvų, silpnai švietė tarp niūrių sienų, kur tūnojo šimtas susiglaudusių nelaimingų moterų.

Lygiai septintą valandą vakare koridoriuj pasigirdo sunkūs žingsniai ir raktų skambesys. Tai buvo vakarinį patikrinimą atlieką sargybiniai.

Moterys greit pašoko ir sustojo dvi eiles: viena eilė ant grindų, kita užpakaly ant suolų ir sudėjo rankas ant pečių tų, kurios stovėjo priekinėje eilėje. Įėjo „vilkas" ir dar du prižiūrėtojai. „Vilkas" buvo aukštas, storas, plačiapetis vyras. Jo rankos čiupinėjo revolverį ir mažos piktos akys atydžiai apžvelgė sustingusius kalinių veidus. Vargas mums visoms, jei kas nors jam būtų nepatikę. Bet viskas buvo tvarkoje, ir vyrai, pasižymėjęs moterų skaičiu, užrakino celės duris nakčiai.

Dabar nuotaika pasikeitė. Itempto laukimo žvilgsnis atsirado baiminguose veiduose. Visų akys nukreiptos į tamsų langą, kur viršum palangės buvo nedidelė skylė. Tylios minutės bėga ir virsta valandom. Staiga gius atodūsys pasigirsta iš šimto laukiančiųjų. Juoda katė pasirodo lange ir strykteléja ant suolo. Nekantrios rankos pagriebia ją ir perduoda Ekaterinai Ivanovnai. Miška, Miška, brangioji Miška!

Greitai Ekaterina Ivanovna nuima mažytį krepšiuką ir jį atidaro drebančiom rankom. Ištraukia smulkiai prirašyto plono popieriaus lapeliuką.

Kol Miška gardžiuojasi gabaliuku dešros, viena iš moterų greit nusirašo pranešimą ir paskui prideda naujų pavardžių, klausimų, informacijų ir įdeda lapelį atgal į krepšiuką, kuris vėl parišamas Miškai, ir ji iššoka pro langą.

(bus daugiau)

Apsispręsti Už Bažnyčią Ar Už Rusiją

Nutarimas paliečia visus tuos, kurie vadinasi katalikais ir komunistais.

Vatikanas. — Šv. Sostas pranešė, kad visi katalikų Bažnyčios nariai pasauly, kurie kokiu nors būdu remia komunizmą yra automatiškai ekskomunikuoti, atskirti nuo Bažnyčios.

Šį istorinį Šv. Sosto dekretą Popiežius Pijus XII patvirtino.

Prašoma katalikų apsispręsti ir pasirinkti katalikybę ar komunizmą, ar Romą ar Maskvą.

Ši yra didžioji ekskomunika uždraudžia naudotis visais septyniai Skaramentais: Krikštu, Sutvirtinimu, Išpažintimi, Komunija, Kunigyste, Moteryste ir Paskutiniu Patepimu.

Net nevalia skaityti komunistinės spaudos, jei norima pasilikti Bažnyčios nariu.

Šis Vatikano nusprendimas neturi sau lygaus visoje istorijoje. Popiežius ir Vyskupai perspėja katalikus, kad praktikuodami kokiu nors būdu komunizmą, visi papildo mirtiną nuodėmę.

Bažnyčios įsakymas apima visus katalikus be išimties, pritariančius ar remiančius komunizmą.

Pasauly yra 20 milijonų komunistų, tarpe kurių 2 milijonai Prancūzijoj, 2 milijonai Italijoj, 1.700.00 Čekoslovakijoj ir 600.00 Lenkijoj, kurių didelė dalis laikosi katalikais.

Dekretas buvo išleistas birželio 28 d. Popiežius Pijus XII jį patvirtino birželio 30 d. Paskelbtas liepos 13 d. Acta Apostolicae Sedis.

Lietuvos Laukuose

Prisimenu derlinguosius Lietuvos laukus, banguojančius kviečiais auksinėmis varpomis ir kitais javais. Kaip gražu būdavo piaūti ir vežti į kluonus. Vidurdienį kiekvienas skubėdavo į artimiausią upę nusimaudyti.

Lietuviai mylėjo žemės darbą, kurį palydėdavo dainomis, muzika, baliais.

Šiandien Lietuvos laukai pusiau tušti, vien usnėmis apaugę. Nebegirdėti gražiųjų dainų, nebematyti linksmųjų veidų. Ten yra kažkas liūdnaus, gyvulėlis ir tas vaikšto paklydęs, nerasdamas savo šeimininko.

Rytoj sekmadienis; bet ar beeis žmonės į bažnytėlę pasimelsti, išklausyti šv. Mišių, pamokslo? Ar kunigas bepakels kieliką, prieš kurį minios tikinčiųjų nusilenktų?

Keletas moterėlių besusirenka, bet ir tarpe jų kažkoks šnipas bestovįs, kažkoks išdavikas...

Bažnyčios tuščios, nes nebėra džiaugsmo širdyse. Ir sunkus gyvenimas malonu gyventi kada yra laisvė. Koks džiaugsmas katalikės motinos širdžiai aprengti baltu rūbu šviesiaplaukę dukrelę ir ją nuvesti prie pirmos šv. Komunijos! Šiandien motinų širdys dreba, bijodamos savo vaikelius pamokinti tikėjimo tiesų.

Laisvasis pasaulis neturi supratimo kokia yra baisi kančia. Geležinė uždanga neleidžia užgirsti jų verksmo.

Jei klausysite komunistų, pamatyti jų kančių. Jie pavergusių Lietuvą, kurie rašo ir kalba mušdami kumštimi į stalą, kad tik ten gali būti laimingas žmogus, netikėkite. Žvėryne niekados nebus laimės.

TIESOS IEŠKANTIEMS
"Kurs ieško, randa". (Šv. Mat. VII, 8)

MAN ŠVIEČIA SAULĖ

Parašė KUPRANAS

MOKYTOJAS IŠ NAZARETO

(tęsinys)

Jėzus gyveno Nazarete per trisdešimt metų ir, kaip paprastas darbininkas, uoliai dirbo savo globėjo dirbtuvėje. Atėjus viešojo valandai Jis apleido savo tėviškę ir darbą ir ėmė mokyti žmones. Jame išsipildė Izajo pranašavimas: „Dėl to Viešpats siuntė mane skelbti neturteliams geros naujienos ir pranešti belaisviams išvadavimo" (Iz. 61). Nežiūrint į turtus ir ištaigas, žmonija Kristaus laikais buvo beturtė. Tikybos atžvilgiu ji buvo be galo tamsi, vaikščiojo tarytum su užrištomis akimis ir jokiu būdu kelio į amžinąją tėviškę negalėjo surasti. Buvo tarytum karo belaisviai, kuriuos pasiilgimas griaužė.

Pasklido gandas: „Nelaisvė pasibaigė, esate laisvi!" Pradžiugę klausė Išganytojo žodžių, diena po dienos sekiojo Ji ir gerte gėrė Jo kalbą. Iš visur, ne vien iš Judėjos, Galilejos, Samarijos, bet ir iš tolimiausių kraštų bėgo Jėzaus išvysti, pasiklausyti Jo gaivinančių žodžių. Jeruzalės šventykloja, miesto sinagogose, laukuose ar iš kalno viršūnės, po šimtamečiais medžiais ar iš siubuojančios valtelės Jėzus mokė didžias žmonių minias, skaitomas tūkstančiais. „Visi pripažino Jam tiesą, stebėjosi malonės žodžiais, kurie ėjo iš Jo burnos, ir sakė: „ar Jis — ne Juozapo sūnus?" (Luk. 4, 22).

(bus daugiau)

LIETUVIŲ KLIERIKŲ ATEITIS

Jau penkeri metai prabėgo nuo tos nelaimingos valandos, kada bolševikinė Rusija užgrobė antru kartu mūsų tėvynę. Jau penkeri metai beširdiškoji bolševiko ranka lieja nekaltų mūsų tautiečių kraują, naikina bažnyčias, žudo kunigus, kurie drąsina brolius ir sese meilėje kentėti ir mirti už Kristų ir tėvynę. O kaip baisi nelaimė ištiko mūsų katalikiškąją tautą! Toji bedieviškoji ranka ypač skaudžiai palietė mūsų kunigus. Juk po ketverių rusiškojo siautėjimo metų mūsų tėvynėje bepaliko tik ketvirtadalis kunigų. Iš 1,646 kunigų, dirbusių laisvės metais, dabar beliko vos apie 400 (Plg. Lithuanian Bulletin, 1949, Nos. 1-3, 4 pusl.). Tikrai bedieviškoji Rusija yra žmonijos pabaiga bei nelaimė.

Tos žmonijos pabaisos bei nelaimės norėdami išvengti mūsų tautiečiai stengiasi išemigruoti iš Vokietijos, į įvairius pasaulio kraštus. Bet jaunųjų kunigų būrelis besiaukojąs tėvynei ir Bažnyčiai, nesibijo bolševikinio siaubo ir laisvavališkai pasilieka Vokietijoje. Jie čia nori be pertraukos tęsti savo studijas, kad artimesnėje ar tolimesnėje ateityje galėtų papildyti labai išretintas Lietuvos kunigų eiles. Ar gi tie mūsų klierikų užsimojimai — jųjų studijos būtų galimos be paramos iš Amerikos? Ne. Jei ne toji, Garbingajam Prelatui J. Balkūnui tarpininkaujant, susidariusi parama iš Amerikos jau seniai būtų reikėję nutraukti klierikų pasiruošimo darbas. Jei nebūtų vilties tolimesnės paramos, veltui būtų planuojama pasilikti studijoms Vokietijoje. Todėl už tąją nuolatinę materialinę paramą mūsų klierikai savo Gerbiamiems Rėmėjams yra nepaprastai dėkingi. Ne tik klierikai vieni yra dėkingi savo Rėmėjams, bet ir visa suvargusioji tėvynė, kurios tarnybai jie ryžtasi aukotis.

Iš tikrųjų, toji parama iki šiol buvo gausi. Klierikai ne tik galėjo apsimokėti už pragyvenimą ir mokslą, bet taip pat pasisiūdino sutanas ir pasikeitė kitus sudėvėtus rūbus naujaisiais. Taip jie galėjo be didesnių rūpesčių ir vargo ruoštis kunigo pašaukimui. Kai kurie klierikai buvo pasirinkti atskirų globėjų išleisti į mokslus. Štai, pavyzdžiui, šių metų birželio mėn. 29 dieną gavę kunigystės šventimus: Viktoras Peimanskis turėjo globėjus p. p .V. T. Domkus (Chicagoje), ir Augustinas Steigvila turėjo globėją ponią Afr. Gudaitienę (Chicago).

Dabartiniu metu Vokietijoje pasilieka tik 12 klierikų. Jųjų didesnė dalis yra studijų pabaigoje ir todėl ryžtasi čia, Vokietijoje, jas užbaigti, nes kitur vargu būtų įmanoma.

Ir taip mažo mūsų klierikų būrio materialinis aprūpinimas pastaruoju metu, pasikeitus, geriau sakant, sunormalėjus Vokietijos finansinei ir ūkinei būklei, yra pasunkėjęs. Prie dabartinės ūkinės būklės vienam klierikui už mokslą ir pragyvenimą reikia ištisiems metams mokėti apie 200 dolerių. Taigi kitiems mokslo metams reikia visų klierikų išlaikymui virš 2,000 dolerių. Ankščiau gi gautoji piniginė parama baigia dieną iš dienos išsekti. Todėl tolimesnė mūsų klierikų ateitis ir jų laimėjimai studijose priklauso nuo geraširdžių Rėmėjų dosnumo Amerikoje.

Aukas siųskite: Rev. Ig. Albavičius, 1515 So. 50th Ave., Cicero 50, Ill.

Kun. Pr. Manelis
Liet. Klierikų Rekt.
Vokietijoje

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

"Nepr. Liet." "bešališkumas ir objektyvumas"

Beskaitant paskutiniuosius du "NL" numerius (26 ir 27) tiesiog gėda darosi, kad laikraščio redaktorius, kuris sakosi tarnaująs bešališkai visiems Kanados lietuviams, leidžia spausdinti neteisingas žinias. Kam bereikalo klaidinti visuomenę ir gal paskui dėti atitaisymą (žiūr." NL", nr. 25: "Nesąžiningas klaidintojas).

"NL" trumpai aprašyta Montrealio klebono sukaktuvės. Aiškiai redaktorius tendencingai pabrėžia, kad mažai susirinko žmonių, nors salė atrodė gana pilnutė ir tik vienas stalas nebuvo apsėstas. Bet, kam užsipulti tą nekaltą bažnytinį komitetą, kuris nepainformavęs per spaudą (gal būt spauda būtų pasipelniusi iš skelbimų!?). O visgi, kas norėjo žinoti, tas žinojo. Geriau prisipažinkime tiesą, daugiau rūpėjo rengiamoji gegužinė (kuri, atrodo, policijos buvo nutraukta. Nežinau, ar galima tikėti į "NL" nr. 27 pasiteisinimą). Kas žinojo ir norėjo ateiti, tas ir atėjo. Labai gražus gestas buvo parodytas iš Kanados Lietuvių Sąjungos, nes jos Centro Valdybos pirmininkas p. Pr. Rudinskas pasveikino gerb. Kleboną, kai tuo tarpu nė vienas atstovas iš KLCT nepasirodė su sveikinimo žodžiais. Nepasirodė taip pat klebono mylimieji skautai, kuriems davė laisvę naudotis parapijos sale ir net padengė išlaidas jų vienkartiniui leidiniui "Būdėk".

Nežinau, kodėl "NL" 27 nr. primicijų aprašyme vėl tendencingai paminėta, kad popietinę programą vedė bažnytinio komiteto pirmininkas ir Kanados Lietuvių Sąjungos valdybos iždininkas p. Sakalas. Argi "NL" dar iki šiol nežinc, kad bažn. kimiteto pirmininkas yra p Petras Bobinas, kuris pereitą savaitę kaip tik sveikino kleboną ir įteikė 500 dol. doveną. Tik dabar galima susigaudyti, kad "NL" klaidingai KLS vadino organizaciją, susidariusią iš bažnytinio komiteto. Be to, kam bereikalo eikvoti rašalas ir dvi eilutės užimamajai vietai KL SC Valdyboje paminėti. Jis vedė programą paprašytas kaip geras pažįstamas. Nenuostabu, kad "NL" mėgsta kėrgti prie pavardžių prierašus, kad ir pav. tame pačiame numeryje prie p-lės Šidlauskaitės pavardės. Kiek žinoma, koresp. I. K. to titulo nebuvo pridėjusi (nekalbant apie korespondencijos pataisymą!). Jeigu jau mėgstama dėti prierašus, tad kam tame pačiame numeryje puola prieš daktarus ir kitus titulus? Ypatingai užkliūvo "tulame biuletenyje". Kalbėkime aiškiai: KLS BIULETENIO nr. 4 nr. pusl. 28-29 patalpino KLS savitarpinės pagalbos biuro sudėti. Argi netiko, kad žmonės, pakviesti dirbti šį naudingą darbą, būtų apibudinami, iš ko darosi aišku, kad jie yra kompetetingi tam darbui? Kad ir pav. Teisės skyriuje dirba dr. Stasys Daukša, advokatas, dirbąs teisės srityje vieno montrealiečio advokato įstaigoje. Manyčiau, kad visai teisingai ir pelnytai yra duodami titulai. Be to, būkime logiški, meskime akį į dešinę koloną ir štai matome aprašymą panašaus biuro įkūrimo Toronte, įsteigtame KLT skyriuje. Teisės skyriaus vedėjas yra p. Jonas Juškaitis (čia, dėja, be daktaro titulo. Stebėtina, bet viskas pasidaro aišku, kai sužinome, jog Juškaitis yra teisių studentas). Be to, kągi padarysi, jei kai kam darosi pavydas, kad vieni turi užsitarnautus daktaro titulus ir jais naudojasi, o kiti norėtų turėti, bet... neišgali.

Svarbiausias dalykas, tai žinutė: Tęsiamas Kanados lietuvių vienijimo darbas. Džiugu, kad Kanadoje lietuviai eina prie vienybės, bet kam neužsipelnytai imtis sau tos taikos nuopelnus. Kiek žinoma, tiek KLCT tiek KLS rašė apie susivienijimą, bet darbai buvo tik iš KLS-gos. Laikas parodys, kas ką veikė ir kas stengėsi suvienyti visus lietuvius. Tiesa visada išeis į aikštę ir ji pati pasmerks visuomenės klaidintojus.

Kazys Aukštaitis

TIKĖJIMAI

(Iš Lietuvių Tautosakos)

(tęsinys)

Perkūnas

Griaustinio trenkta vieta ar daiktas įgyja ypatingų magiškų savybių. Žaibo sutrupintas medis ar akmuo tinka apsisaugoti nuo piktų dvasių ir vartojamas įvairių ligų gydymui, ypatingai nuo dantų skaudėjimo, drugio, išgąsčio, nervų id kitų „velnio ligų", nes Perkūno paliestų daiktų velnias nemėgstąs. Jei tokio medžio skeveldrą pakiši po žagre ir aparsi lauką, tai išnyks iš dirvos usnys. Tokio medžio gabalą laiko tvarte, tada gyvuliai esti apsaugoti nuo ligų.

Ypatingos galios turį vadinamieji „Perkūno kirvukai (kulkos)". Tai priešistoriniai akmens įrankiai, o žmonės mano, kad audros metu Perkūnas juos svaidąs kartu su žaibais, trankydamas velnius. Tais „Perkūno kirveliais" gydo įvairias žmonių ir gyvulių ligas, ypač vad. „velnio ligas", kaip nuomarą (epilepsia) ir priepuolį. Be to, jais gydo karves, kai sutinsta tešmuo arba kartu su pienu teka ir kraujas: trina jais tešmenį arba melžia piena per kirvelio koto skylę. Čia, matyt, galvojama taip: karvė yra užkerėta, piktos dvasios bijo griaustinio, tad šiuo būdu bus galima užkerėjimą pašalinti. Žodžiu, daiktai, turėję tikrą ar tik tariamą sąlytį su griausmu, įgyja ypatingą galią ir apgina nuo piktų, žmogui nedraugingų jėgų.

(bus daugiau)

Naujas Lietuvos Pranciškonų Vadovybės Sąstatas

PROVINCIJOS VADOVYBĖ

Pranciškonų Ordino Generolas Romoje D. G. Tėv. Pacifikas Perantoni, O. F. M. šįmet birželio 6 d. savo raštu trimečiui paskyrė sekančią Lietuvos Pranciškonų šv. Kazimiero Provincijos vadovybę:

Provincijolas:

Tėv. Justinas Vaškys, O. F. M.

Provincijos Patarėjai:

Tėv. Bernardinas Grauslys, O. F. M., Tėv. Viktoras Girdžiūnas, O. F. M., Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M., Tėv. Petras Baniūnas, O. F. M.

VIENUOLYNŲ VADOVYBĖ

Pirmininkaujant Generaliniam Vizitatoriui D. G. Tėv. Virgilijui Liucci, O. F. M., Šv. Kazimiero Provincijos Vadovybė savo posėdyje šįmet, liepos 7 d., padarė sekančius paskirimus:

Šv. Antano Vienuolyne, Kennebunk Port, Maine.

Tėv. Justinas Vaškys — Provincijolas, Tėv. Jurgis Gailiušis — Gvardijonas (vienuolyno viršininkas), Tėv. Bernardinas Grauslys — Provincijos ir vienuolyno patarėjas ir brolių magistras, Tėv. Benvenutas Ramanauskas, Tėv. Agnelius Krasauskas, Tėv. Leonardas Andriekus — Provincijos sekretorius, vienuolyno patarėjas, "Šv. Pranciškaus Varpelio" redaktorius., Tėv. Kęstutis M. Butkevičius — Vienuolyno patarėjas, prokuratorius ir bibliotekarius, Tėv. Pranciškus Giedgaudas — Provincijos prokuratorius, pašaukimų direktorius ir Provincijolo sekretorius. Tėv. Steponas Ropolas, Brolis Sobastijonas Avelis, Brolis Dikatas Pauliukaitis, Brolis Laurencijus Grigaliūnas, Kand. Teodoras Bazar.

Šv. Pranciškaus Vienuolynas Mount St. Francis Greene, Maine.

Tėv.Petras Beniūnas — Provincijos patarėjas ir vienuolyno viršininkas, Tėv. Norbertas Švambaris—Bibliotekarius, Tėv. Viktoras Gidžiūnas — Provincijos ir vienuolyno patarėjas, brolių magistras, Tėv. Modestas Stenaitis — Vienuolyno patarėjas, Tėv. Aleksandras Žiurbrys, Tėv. Kornelijus Gaigalas, Brolis Viktoras Biveinis, Brolis Jurgis Petkevičius.

Lietuvos Pranciškonų Vienuolynas 73 Rolls Ave., St. Catharines, Ont. Canada

Tėv. Juvenalis Liauba, O. F. M. — Provincijos patarėjas ir vienuolyno viršininkas, Tėv. Jonas Dyburys, Brolis Antanas Trumpa.

Pranciškonų Vienuolynas 235 Carlton St., Vinnipeg, Manitoba, Kanada

Tėv. Placidas Barisa — Lietuvių Kolonijos dvasios vadas.

Pranciškonų Vienuolynas 5750 Boulevard Montreal, Quo., Kanada.

Tėv. Klemensas Žalalis, O. F. M. — Šv. Rašto profesorius Pranciškonų Seminarijoje.

Šv. Kazimiero Provincija Amerikoje šiuo metu turi 20 kunigų, 10 klierikų, 10 brolių ir tris vienuolynus.

Perrinkta Tėvų Pranciškanų Vadovybė

Šiomis dienomis pertvarkyta Tėvų Pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos Amerikoje vadovybė. Provincijolu ir sekantiems trejiems metams paskirtas T. Justinas Vaškys, O. F. M., tas pareigas ėjęs iki šiol ir visą laiką vadovavęs Amerikoje besikuriantiems lietuviams pranciškonams. Jam patarėjais duoti: T. B. Grauslys. T. V. Gidžiūnas, T. J. Liauba ir T. P. Baniūnas.

Dabar Tėvų Pranciškonų Šv. Kazimiero provincija Amerikoje turi tris vienuolynus, kurių du Jungtinėse Valstybėse ir vienas Kanadoje ir dvidešimt kunigų.

TREMTINIŲ GELBĖJIMO DARBAS

Š. m. liepos 9. BALF-o direktorė gerb. Julia A. Mack iš Worcesterio prisiuntė BALF-o Centrui čeki sumoje $4.500.00 mūsų tautiečių tremtinių gelbėjimo tikslams. Tai didelė parama BALF-ui, ypač šiuo metu, kada tremtinių pervežimas vyksta sparčiu tempu ir kada pinigai yra labai reikalingi tiek pašalpos, tiek imigracijos planams vykdyti.

Visų šelpiamųjų vardu BALF-o Valdyba pareiškia gilią padėką p. Julijai A. Mack, vajui vykdyti Komitetui ir visiems Worcesterio aukotojams, kurie nesigailėjo nei darbo, nei laiko, nei lėšų sėkmingai pravesti Tag Day, o taip pat surengti koncertą BALF-o rinkliavai padidinti.

Jei taip mūsų skyriai ir organizacijos pasidarbuotų ir kitose vietose, tai tremtinių imigracija dar sėkmingiau tvarkytųsi, o likusiems tremtyje lietuviams nereikėtų tiek vargti ir sielotis dėl rytojaus.

BALF-o Centras

GENERAL HAAN LAIVU ATVYKO 8,000-TASAI LIETUVIS

Liepos 15 d. laivu General Haan į New Yorką atplaukė 130 lietuvių, tuo būdu pagal D. P. įstatymą jau atvyko **8,059 lietuviai tremtiniai.**

BALF-o Imigracijos Komitetas.

Užginta knyga

— Ką skaitote, panele, su tokia gilia atyda?

— Skaitau... knygą..., kurią tėvelis uždraudė mamytei skaityti.

S. KIMUTIS:

ANT NEMUNO KRANTO

(tęsinys)

Bet Jonas kaipo dievotas vyras niekad šventų Mišių šventadieniais neapleisdavo, taip ir šiandien, nors ir labai skaudėjo širdį, tačiau nuėjo anksti į bažnyčią, priėjo išpažinties ir, priėmęs šv. Komuniją, karštai meldėsi už save ir Marytę, kad Dievas jai duotų šv. Dvasią, kad ji palikus miestą grįžtų atgal į sodžių gyventi. Pasibaigus pamaldoms, pradėjo žmonės eiti lauk iš bažnyčios, su jais kartus ir Jonas išėjo. Visi sveikinosi su savo giminėmis ir draugais; jauni su jaunais, senesni su senesniais juokavo, buvo linksmi.

Tik vienas Jonas neturėjo draugų, nei giminių, niekas su juo nešnekėjo. Taip suspaudė jo širdį skausmas, jog nusisukęs į šalį nuo žmonių apsišluostė karštas nuo veido ašaras, ir jau norėjo eiti į namus. Bet kaip tyčia iš kažkur išlindo Agota.

— A! tai tu čia, aš visur tavęs ieškojau, visą rinką išvaikščiojau, visų klausinėjau, bet visi sakė, kad tavęs nematę. Kaip sveikas drutas? atvežiau tau nuo Marytės linkėjimus.

— Kas man iš tų linkėjimu. Dėlto pati neatvažiavo? Jau beveik metai kaip išvažiavo į Kauną ant uždarbio, prižadėdama po metų grįžti į sodžių pas mane.

— Matai Jonai, viskas persimainė nuo to laiko, jau ji į sodžių nebevažiuos. Ji prašo, kad tu nepyktum ant jos. Ir Kaune jai pasitaikė geras vyras, turįs gerą amatą. Užsivęs savo dirbtuvę ir bus ponia. Ir aš, žinai, buvau vargšė beturtė, bet dabar, tapusi staliaus žmona, man nieko netrūksta.

— O Viešpatie! tai čia tavo kaltybė, tu suardei mūsų gyvenimą! Mariutė graudžiai dėl taves verks.

— Kas link to tai nesibijok, Jonai, užmiršk apie ją, liaukis rūpinesis apie ją. Ji man liepė visa tai tau pasakyti.

— Kaip man nesirūpinti, ar ji nežino, kad visa mano viltis buvo vien tik ji ir jos tas žemės sklypelis, jos tėvelių palikimas, kuris dabar žus svetimųjų rankose. Aš dar vis tikėjausi, gal susipras ir sugrįš pasiilgusi manęs, taip kaip aš jos pasiilgau, nepalioviau ją mylėjęs ir nepaliausiu kol gyvas būsiu. Jei ji mane paniekino ir apsiveda su kokiu amatininku, tai tegul jai Dievas padeda, aš jai blogo nevelinu. O aš kitos neieškosiu ir nepristosiu, kaip galėsiu, taip gyvensiu.

— Beje, Jonai, dar vieną prašymą turiu nuo jos.

— Ar dar ko ji nori?

— Ji prašo taves, kad tu parduotum jos tėviškę, nes jai reikia pinigų vestuvėms ir kitiems reikalams.

— Ką? ar Mariutė nori parduoti savo tėviškę? prašau pakartoti dar sykį, gal aš nenugirdau.

— Taip, taip, Jonai! ji man tikrai taip sakė, ir taves prašo tai padaryti.

— O Dieve!

Jonas galvą suėmęs tarė; — ji nori svetimiems pavesti savo tėvelių palikimą, ant kurio jie dirbo, prakaitavo ir ją maitino ir užaugino! O nedėkinga! Niekad nemaniau, kad ji galėtų tokia būti. Gal dar kada grįš vergdama, žiūrės į tą svetimiems parduotą savo namelį, bet jau bus per vėlu.

— Ką čia niekus pliauški ko ji čia grįš, kam ji apleis miestą, kur jai nieko nestokoja.

— Duok Dieve, kad taip būtų, tarė Jonas.

Tai ką aš turiu pasakyti nuo tavęs Marytei?

— Pasakyk, kad aš jai velinu viso gero jos naujame gyvenime, aš nepykstu ir jai nepavydžiu gražaus gyvenimo, už tai, kad aš ją myliu ir mylėsiu iki mirties, nors ji mane paniekino. O jos tėviškę, jei atsitiktų pirkėjas, tai parduosiu ir pinigus jai nusiųsiu kuo greičiausiai.

Na, tai gerai, Marytė tau bus dėkinga, sudiev.

(bus daugiau)

Iš Kanados Gyvenimo

"Nepriklausomos Lietuvos" "aktualumas"

Vienintelis lietuviškas savaitraštis Kanadoje „Nepriklausoma Lietuva", redaguojama p. J. Kardelio, kuris yra žinomas, kaip buvęs kairiosios krypties laikraščio Lietuvoje redaktoriumi, visai pakeitė savo veidą. Tiesa, stengiasi duoti žinias kuo aktualiausias ir pasaulinio masto. Žinoma, niekada prie žinios skaitytojas nėras datos. Pavyzdžiui, visame pasaulyje buvo minima Torino futbolo komandos tragedija, kuri žuvo gana tragiškai šių metų gegužės 4 dieną, prie Superga. Italijos laikraščiai, kuriuose buvo aprašoma ši tragedija pasiekė Kanadą apie gegužės 25 d. Tuo tarpu kiti Italijos laikraščiai, kaip „INCOM", „TEMPO", „OGGI", „LA TRIBUNA ILIUSTRATA", „L'EUROPEO" ir kitų specialūs leidiniai išėję gegužės 6-15 dienomis pasiekė Torontą savaitę ankščiau negu „NL" numeris kuriame jau buvo įdėta ši žinutė. Argi neaktuali „Nepr. Lietuva", jei žinias paduoda po 40 (keturiasdešimt) dienų, kai tuo tarpu kiti anglų ir prancūzų kalboje laikraščiai tą žinią padavė rytojaus dieną po tragedijos. Žinoma, gal per sunku susigaudyti angliškuose ar prancūziškuose laikraščiuose. O gal redaktorius laukė iš Vokietijos lietuviškų laikraščių? Galėjo ir taip būti. Juk argi skaitytojai nėra pastebėję, kad „NL" bandė kopijuoti iš „Lietuvių Žodžio" leidžiamo Vokietijoje (žiūr. skaitytojų pastabas kituose laikraščiuose).

Dovanotina, kad tai buvo žinia, kuri turėjo perskristi Atlanto vandenyną. Bet, kad „Nepr. Liet." vėluojasi su žiniomis ir lietuvių veiklos Kanadoje, tas nepateisinama. Pav. BALTŲ FEDERACIJOS SUDARYMAS yra aprašytas „NL" paskutiniame 24 nr. puslapyje (birželio 16 d.), kai tuo tarpu KLS BIULETENIS šią žinią jau davė gegužės 19 dieną. Argi Torontas taip toli nuo Montrealio, kad žinia turėjo keliauti ištisas keturias savaites? Tad ar nevertėtų šiek tiek aktualesnes žinias rašyti, kitu atveju geriau skaityti Amerikoje leidžiamus laikraščius.

„Nepr. Liet." skaitytojas K. A.

KOMPOZITORIAUS SRTAUSO GIMTADIENIS

Vieno diplomato žmona ir didelė gerbėja muziko Strauso padovanojo jo gimtadienio proga gyvą strausą. Muzikas nežinodamas ką veikti su strausu jį atidavė į zoologijos sodą, kartu pridėdamas raštelį: vistik aš turiu dar laimės, kad nesivadinu liūtu.

— Šį rytą mano žmona atsikėlė su intencija duoti man antausį.

— Kaip tai žinai?

— Na! Kad aš jau gavau!

Rugpiūčio - August 14, 1949

VISI KELIAI VEDA Į

Lietuvos Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyno Parką, KENNEBUNK PORT, MAINE

ruošiamą

NAUJOSIOS ANGLIJOS

LIETUVIŲ DIENĄ ir

PIKNIKĄ

LIETUVIŲ DIENOS PROGRAMA:

11:00 v.—Iškilmingos Mišios su pamokslu vienuolyno parke.
12:30 v.—Svečių pietūs.
3:30 v.—Žymių asmenų kalbos; lietuviškos dainos; tautiniai šokiai vadovaujant Mrs. Onai Ivaškienei, Boston, Mass.; įvairūs laimėjimai, skanūs valgiai ir gėrimai.

Nuoširdžiai Kviečiame Dalyvauti

LIETUVIŲ DIENOJE ir PIKNIKE

Visus Lietuvos Pranciškonų Geradarius, Rėmėjus, Bičiulius, — visus Amerikos Lietuvius.

NEPRALEISKITE PROGOS

Pamatyti gražųjį Maine, čia pasilsėti ir pasimaudyti šalia vienuolyno parko esančiame Atlanto Vandenyne!

LIGI PASIMATYMO ATOSTOGŲ KRAŠTE MAINE

Visais reikalais kreipkitės:
FRANCISCAN FATHERS
Kennebunk Port, Maine Tel. 5.

V. KRĖVĖ

RAGANIUS

Prieškarinių laikų sodžiaus gyvenimo šešėliai
Spaudos Fondo premijuotas veikalas

ŽEMAITUKAS

I

Visų kaimynų manymu, Grigas turėjo prisikrovęs gero skatiko, tik buvo labai šykštus.

— Tai titnagas, ne žmogus, — kalbėjo apie jį. — Reikalui prispyrus ar bėdai ištikus, vieno skatiko iš jo negausi skolon, neišprašysi..

Anksčiau dar, būdavo, vienas kitas mėgindavo kreiptis pas jį.

— Klausyk, kūmai! Rodos, turi šiek tiek atliekamo skatiko...

— Sau turiu, — kaip kirviu nukirsdavo kalbą kūmas: — bet kitiems — tai ne.

— Na, jau! Imsiu ir patikėsiu, — mėgino dar įkalbinėti žmogus. — Manau, šimtus prisikrovęs turi. Paskolintai man. Juk atiduosiu...

— Mano pinigus Dievas skaito ir aš, o tu, žmogau, negi gali žinoti, kiek jų mano kišeniuje yra?....

Paskutiniu metu, net didžiosios bėdos prispirtas, niekas jau nei nemėgino pas jį kreiptis.

— Bergždžias darbas! Greičiau iš alkano šunies kaulą išgausi, negu iš jo skatiką skolon iškaulysi.

— O gal gi iš tikrųjų neturi, — mėgino abejoti, tokias kalbas girdėdamas, vienas kitas gretimų kaimų vyras.

— Ehe, brol! Kaip gi, neturi!... Ūkis kaip eketė, pastatai kaip stiklinė, patsai nei geria, nei bylinėjasi — kur jis gali pinigus dėti?....

— Kad bent vaikų daug turėtų dukterų... O dabar vieną tik sūnų, ir tasai iš naminio darbo rūbo neišsivelka, kaip kažkoks vargšas samdininkėlis.

— Štai, kad ir tokis dalykas! Rodos, dievobaimingas žmogus, bažnyčios nesišalina ir kitus mėgsta pabarti. O gal kas pamena, kada jis buvo ekzekvijas kėlęs ar iškilmingas mišias už mirusius užpirkęs....

— Arba vėl, kiek jį kasmet gėdina mūsų Žemaitukas! Kitas jo vietoje būtų jau paskutinę karvę pardavęs, kad tik tokios sarmatos prie visų žmonių pakelti netektų.

— Jam toji sarmata, kaip žvirbliui lietus — pasipurtė, ir sausa!...

— Tiesa, nelimpa jo sarmata — geras akis turi, jos gėdos nebijo...

— Ir kuriam galui jis tuos pinigus krauna? Negi nusineš su savim į kapus!...

Žemaituku žmonės vadino savo sena kleboną, kunigą Adomą Šlepavičių, toje parapijoje klebonaujantį nuo neatmenamų laikų. Jis buvo žemaičių bajorų kilmės, ir žmonės jį praminė Žemaituku gal dar tuomet, kai jis, jaunas būdamas, atvažiavo čia kunigauti ir, matyti, smarkiai žemaičiavo. Per ilgus metus iš jo tarties išnyko visi žemaitiškumo pėdsakai, ir dabar Žemaitukas taip gerai dzukavo, lyg čia būtų gimęs ir augęs.

Bet sena pravardė prilipo ir laikėsi jo iki mirties.

Parapija buvo grynai lietuviška. Keletas bajorėlių ir miestelėnų žiupsnelis „lenkavo" namie, bet ir jie visi gerai suprasdavo ir kalbėdavo lietuviškai, o bažnyčioje skambėjo viena tik lenkų kalba.

Skubėdamas Žemaitukas dažnai užmiršdavo net evangeliją paskaityti lietuviškai.

Tokią tvarką jis rado atvažiavęs, ir jam neatėjo galvon, kad ją reikia pakeisti. Gal net manė, kad Dievui labiau patinka poniška lenkų kalba, negu mužikiška lietuvių.

Su kaimiečiais jis kalbėdavo tik lietuviškai. Jo manymu, lenkų kalba pritinka vien bajorui ir bažnyčios tarnautojams, todėl net vargonininko ir zakristijono pavardes jis tuojau sulenkino. Vargonininką Šakutį jis perkrikštino Šakevičium, o zakristijoną Bolį — Bolinskiu.

— Nedera bažnyčios tarnautojams turėti chlopiškas pavardes.

Dėl kalbos jam teko kelis kartus smarkiai susiremti su vietiniais miesčionėliais. Tie net skundus vyskupui rašė, bet nieko nepasiekė — nenorėjo ir nekalbėjo su jais klebonas lenkiškai.

— Chlopai esate, ne bajorai, tai ir kalbėkite lietuviškai.

Žydus priskirdavo irgi žemesnių žmonių rūšiai, kuriai nedera lenkiškai kalbėti.

Buvo atkaklus, kaip tikras žemaitis, savo nusistatymo nepakeitė ir jo laikėsi iki mirties. Miesčionėliai pagaliau turėjo nusileisti ir kalbėti su klebonu lietuviškai...

Šiapjau Žemaitukas buvo geras žmogus, net labai geras, minkštos širdies. Savo parapijiečius širdingai mėgo, pažindamas jų geras ypatybes ir silpnumus ir vargus jų mokėjo atjausti.

Kiekvieną senesnį žmogų pažindavo iš vardo ir pavardės. Jų siela buvo jam aiški, kaip jo brevijoro puslapiai, kuriuos jis jau išmoko atmintinai.

Parapija buvo turtinga, didelė, bet su vikarais Žemaitukas nesugyvendavo, nemėgo, kad jam kas kitas su savo tvarka panosėj šeimininkautų. Jei dvasinė vyresnybė atsiųsdavo vikarą, klebonui neprašant, ilgai pas jį neišbūdavo: prasidėdavo tarp jų vaidai, ir vikaras išnykdavo.

(bus daugiau)

PRAKTIŠKAS IŠRADIMAS

Pas vieną fabrikantą atėjo jaunas vyras ir pasiūlė parduoti išradimą, kuris esąs labai praktiškas. Išradėjas po pažastimi laikė keturkampę dėžutę, kuri ir buvo tas naujasis aparatas — automatas skųsti barzdai ir kirpti plaukams. Fabrikantas tokiu išradimu labai susidomėjo, ir prašė papasakoti automato smulkmenas.

„Mano išradimas, gerbiamas pone daktare, kirpėjų tarpe padarytų tikrą revoliuciją. Šią dėžutę užtenka uždėti ant galvos, įjungti elektrą ir dėžutėje pradeda veikti peiliukai ir žirklės. Per minutę klijentas yra nuskųstas ir nukirptas".

„Labai puikus išradimas", tarė fabrikantas, „bet vieno nesuprantu, nes yra įvairių galvų — didelių, vidutinio dydžio ir mažų".

„Tai nieko nereiškia, pone daktare, tai tik pirmą kartą bus sunkiau, o po pirmo nukirpimo visos galvos bus vienodos".

TRYS BŪDAI

Trys seni japonai sėdėjo kartu ir kalbėjosi.

Pirmasis ilgus metus buvo tarnavęs Rusijoje ir tik senatvę praleisti grįžo į tėvynę.

Antrasis gyveno ilgą laiką Amerikoje ir savo galvosena bei būdu buvo visiškai suamerikonėjęs.

Trečias visą savo gyvenimą praleido tėvynėje ir buvo likęs nesugadintas nei papročiais, nei būdu.

Dabar jie visi sėdėjo sode ir klausėsi lakštingalos čiulbėjimo. Staiga lakštingala nustojo čiulbėjusi.

Jie tylėdami kiek palaukė. Pirmasis tarė:

„Jei ji nepradės vėl čiulbėti aš ją užmušiu".

Antrasis tarė:

„Jei ji nepradės čiulbėti aš ją priversiu".

Tačiau trečiasis į draugų žodžius nusijuokė ir tarė:

„Jei ji nepradės čiulbėti, aš palauksiu".

KALIFORNIJOS LIETUVIAI VEIKIA

Liepos 3 d. Šv. Kazimiero parapija su savo didžiuliu pikniku, banketu ir loterija pradėjo vajų naujosios bažnyčios statybos fondui. Šio parengimo metu sukelta $5,000.— Iki kitų metų liepos mėn .tikimasi sukelti iki $30,000.— ir pradėti statybą. Parapijai vadovauja jaunas ir gabus klebonas kun. J. Kučinskas, kuri prieš keletą metų prel. J. Macijauskas parsikvietė iš tremties.

—o—

Nesenai išėjo iš spaudos „Kalifornijos Lietuvio" 6—7 numeris, kuri jau suredagavo Juozas Vitenas, buvęs „Žiburių" red. Tiek straipsnių aktualumu, tiek technika žurnalas daro puikų įspūdį. Daugybė puikių Lietuvos ir Kalifornijos vaizdelių puošia laikraščio puslapius.

„K. L." adminstruoja ir leidžia A. Skirius, padedant KS Bičiuliams. Kas įdomautųsi, gali gauti susipažinimui vieną kopiją šiuo adresu:

„K. L." — 9204 S. Broadway, L. A. 3, Calif. (Prenumeratos kaina metams visame pasaulyje yra tik $2.00).

S. M.

— Kodėl visada valgai sausą maistą?

—Mat, turiu reumatizmą.

NAUJI TREMTINIŲ TRANSPORTAI

Liepos 19 d., laivu "MARINE JUMPER" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Ambraziejus, Bronius, 1618 W. Adams St., Chicago, Ill.

Balsaitytė, Bronė, Bristol Pike, Walnut Ave., Croydon, Pa.

Baublys, Jurgis, Elena, Elberta, Mich.

Bauza, Juozas, Vince, Gintautas, 2545 W. Marquette Rd., Chicago, Ill.

Bobelis, Balys, Antanina, Antanas, Sigitas, 115-37 118th St., Ozono Park, L. I., N. Y.

Blekaitis, Jurgis, 138-15 231 St., Laurelton, N. Y.

Bugarevičius, Elena, Henrikas, Ona, Ignas, Pleasant Valley Rd., Mondham, N. J.

Elvys, Agota, Petras, 132-17 Maple Ave., Flushing, L. I. N. Y.

Jonynas, Jonas, Angelija, Virginijus, 14 Thomas St., West Havon, Conn.

Juodikis, Jonas, Stefanija, Algis, 56 N .3rd St., Peterson, N. Y.

Krišciūnas, Povilas, Anelė, 2259 W. 13th St., Chicago, Ill.

Krumpalčienė, Ona, New Lexington, Ohio

Matekunas, Virgilija, 83 Stuyvesant, Brooklyn, N. Y.

Matekunas, Povilas, Aleksandra, 83 Stuyvesant, Brooklyn, N. Y.

Muchlia, Aleksandras, 470 Holt Ave., Los Angeles, Calif.

Natkevičius, Gražina, Beattrico, 511 Babbit Rd., Euclid, Ohio

Palys, Petras, Marta, Garsutis, 130 Menahan St., Brooklyn, N. Y.

Petkaitis, Juozas, Pittsburgh Hill, Rockville, Conn.

Rimkus, Stasys, 1376 E. 55th St., Chicago, Ill.

Šiliūnas, Kazys, Gražina, 179 S. 2nd St., Brooklyn 11, N.Y.

Tamašiūnas, Albertas, Vida, Aldona, Aldona, 840 Highland Ave., Waterbury, Conn.

Vinogradas, Aleksas, Ona, Ginodijus, Irena, Dowagiac, Mich.

Zemaitis, Bronius, Magdalena, Vytautas, 497 Grafton St., Worcester, Mass.

Zydavičius, Jonas, Stefanija, Janina, Steponas, 765 Boston St., Lynn, Mass.

Kasakaitis, Marija, 309 N. Gration Ave., Mt. Clomens, Mich.

Tremtinius pasitiko organizacijų atstovai.

BALF Imigracijos Komitetas

LAIŠKAS IVANUI IVANOVIČIUI

Vaizdelis iš gyvenimo Sovietų Sąjungoje

Ivan Ivanovič Krutilkin perėjo didelę pašto salę ir priėjo prie langelio, kur išduodami laiškai. Buvo labai ilga eilė, tai teko atsistoti pačiame gale ir ilgai laukti, kol priėjo jo eilė.

— Jūsų pasas, — paklausė graži raudonplaukė tarnautoja, kada ji Krutilkino paduotą darbo kortelę atmetė, kaip nepakankamą asmens įrodymo dokumentą.

— Reikalas yra toks, — pradėjo Ivanas Ivanovičius pasakoti, — esu atvykęs į pirmosios gegužės šventę ir laukiu labai svarbaus laiško iš namų nuo...

— Turite jūs pasą — taip ar ne?

— Taip, žinoma.

Tai duokite šian, drauge.

— Bet, kad negaliu. — Ivan Ivanovičius įkišo galvą per langelį ir tarė tarnautojai: — aš ji kaip tik paslėpiau mano čebate.

— Tai nieko nereiškia. Įsakymas skamba: be paso jokio laiško.

— Bet drauge, aš tai žinau, bet supraskite mane.

— Labai gaila, bet įsakymas lieka įsakymu.

— Taigi, kitais žodžiais tariant, aš turiu čebatą nusimauti.

Ivan Ivanovičius pakraipė galvą ir atsitraukė nuo langelio. Peržvelgė jis didelę pašto salę, bet nebuvo vietos kur atsisėsti. Bet laišką jis turi paimti. Taigi jis atsisėdo viduryje salės ant grindų ir pradėjo mauti čebatą. Žmonės ji tuojau apspito ir apipylė klausimais: „kas čia atsitiko?", kodėl jis maunasi čebatus?, „jis pasuko dešinę koją ir nori ją atitaisyti!". „niekai", tarė vienas pilietis, „jis turi nuospaudą ant kojos! Tai aš esu patyręs".

Ir raudonplaukė tarnautoja susidomėjusi scena iškišo galvą per langelį ir su dideliu įdomumu sekė įvykį. Ivanui Ivanovičiui liejasi per skruostus prakaitas. Batas nesiduoda numaunamas ir baigta. Ivanas Ivanovičius kairę koją įrėmęs į dešinės kojos čebatą su įnirtimu pradėjo mauti. Bet čebatas nei nejuda.

— Gaila, — tarė mergaitė, — kad jūsų čebatai neturi šniūrelių.

Tačiau Ivanas Ivanovičius nekreipdamas dėmesio toliau prakaitavo ir beveik iki sąmonės netekimo buvo prisikamavęs. Tačiau batas nesimovė ir baigta. Abejingai Krutilkovas pažvelgė į žmones, kurie jį supo. „Draugai", tarė jis, „draugai", vėl sušuko jis, „padėkite man". Vienas pilietis tarsi arbuzo galva ir lazda rankoje išėjo į priekį, pagriebė čebatą ir pradėjo traukti. Jis šniokštė ir kamavosi, bet čebatas kaip neina, taip neina. Bet, kada jam pradėjo iš nosies lašėti, metė jis darbą ir keikdamas pasitraukė į šalį. Antrasis pabandė laimę, bet ir tam nesisekė. Pagaliau prisiartino vienas milžiniško didumo vyras, atleto išvaizdos su didžiulėmis, tarsi gorilos, rankomis. Minia įtemptai stebėjo. Jau nebuvo abėjonės, kad šis milžinas, jei ne batą numaus, tai koją tikrai ištrauks, arba abu kartu. Ivanas Ivanovičius iš baimės net užsimerkė. Milžinas išsitiesė ant grindų, ryžtingai pagriebė koją ir įsispyręs pradėjo traukti. Bet batas kaip tyčia nė nejudėjo.

— Paduokite šriubštoką, šaukė jis užkimusiubalsu. — Šriubštoką — šaukė jis iš naujo, — kokia nors dalbą, arba ką nors panašaus, kad jį pritvirtinus.

Bet tokių įrankių visame pašte nebuvo. Taigi Ivaną Ivanovičių valkioje ant grindų kokias penkias minutes. Minia be žado sekė. Jie jau buvo kokius keturis kartus salėje ratu persivilkę, kaip milžinas visai nusikamavęs koją paleido. — Be šriubštoko tikrai neis, — keikėsi jis ir su rankove šluostėsi prakaitą nuo kaktos. Pagaliau penki vyrai išėjo į priekį, vienas antrą prisikabindami paėmė už pažastų Ivaną Ivanovičių. Dabar milžino akys spindėjo iš džiaugsmo: — taip, — juokėsi jis, — dabar yra visai kas kita. — Jis paėmė Ivano koją ir tempė visą grandinę susikabinusių žmonių po sale. Ir kiek kartų jis nebuvo jėgas įtempęs, bet kaip nieko taip nieko.

— Draugai, — sušuko milžinas, — dar keletą savanorių. — Dar trys vyrai prisičiaus. Dabar milžinas tik patraukė ir staiga su čebatu rankoje aukštielninkas visu smarkumu virto, o kitame gale ir laikiusi grandinė išvirto. Minia atsiduso. Ivanas pašoko, pagriebęs čebatą apvertė ir pradėjo kratyti. Bet viduje nieko nebuvo.

— Ne šitas, ne šitas, — suaimanavo jis.

— Ką? Ne tas? — sušuko milžinas.

— Tai turi būti antrame čebate.

Milžinas išplėtė akis: — ką jūs tuo norite pasakyti?

— Kad jūs man turite kairįjį čebatą numauti.

— Jūs manote dar antrąjį? Sumurmėjo milžinas ir galvotrūkčiais išlėkė iš pašto. Ivanas Ivanovičius vėl sėdosi ant grindų. Jis jau buvo tiek privargęs, kad vos pajudėjo. Dabar įsimaišė ir raudonplaukė tarnautoja iš langelio: — kodėl jūs, draugai, stovite ir spoksote? Kodėl jus jam nepadedate?.

Pagaliau iš minios išėjo vienas mažo ūgio pilietis. Jis priėjo prie Ivano Ivanovičiaus, ištiesė rankas ir paėmė už čebato. Žmonės pradėjo juoktis. „Juokdarys" — tarė vienas. Bet jau buvo po įvykio. Mažiukas patraukė ir turėjo rankose čebatą.

„Puikų", šaukė minia, — bet kaip jam taip lengvai išėjo?"

— Visai paprastai! Kadangi dešinysis čebatas yra 40 nr., o kairysis — 43 nr.! — atsakė Ivanas Ivanovičius. Su abejais čebatais po pažastimi jis priėjo prie langelio ir iškilmingai padavė savo pasą.

— Taigi drauge, dabar duokite man laišką.

— Raudonplaukė paėmė pasą, ilgai jį vartė ir peržiūrėjusi tarė:

— Laiškas ne dėl jūsų, drauge!

Sparnuotieji Didvyriai

Liepos 17 d. sukanka 16 metų nuo dviejų tauriausių Lietuvos sūnų, transatlantinių lakūnų kap. Stepo DARIAUS ir lakūno Stasio GIRĖNO tragiškos mirties Soldino miškelyje. Įvairių minčių sukelia šis tragiškas įvykis. Lietuviams ši diena yra skaudi, nes ji neteko dviejų savo vaikų, kurie dėl jos garbės save mirties angelui paaukojo. Iš kitos pusės šis įvykis yra pasididžiavimas prieš visą pasaulį. Šių dviejų mirtis parodė, jog ir mažoje tautoje gimsta žmonių, kurie dėl savo Tėvynės nieko negaili, net ir gyvybės. Tačiau svarbiausia jų mirtis yra amžinos Tėvynės meilės niekuomet neužgęstantis pavyzdys. Lietuvių tautai niekad netrūko didvyrių. Tačiau Darius ir Girėnas iš jų visų prasikiša kaip tik dėlto, jog jie ir svetur gyvendami neužmiršo kas esą ir kam priklausą. Juk jie abu buvo Amerikos lietuviai. Tačiau jie netik neužmiršo savo paliktos Tėvynės, bet gyveno jos mintimis, dalinosi jos džiaugsmais ir vargais. Nutarę, jog jų žygis bus naudingas Lietuvai, jie nieko neboja ir aukojasi. Jie nesusižavėjo auksu ar geresniu rūbo gabalu. Jiems nebuvo vistiek ar Lietuva vargsta ar džiaugiasi. Ne! Nors jie gyveno ir už jūrų, tačiau jų krūtinėse plakė lietuviškos širdys, o gyslose tekėjo skaidrus lietuvio artojo — pilkojo didvyrio kraujas. Kaip lietuvis artojas visomis savo galiomis suaugęs su lietuvišku dirvonu, taip ir šie su didieji lietuviai buvo neatskiriamai sutapę su savo tautos kamienu, jos kalba, papročiais.

Šiandien kai Tėvynėj likusioji mūsų tautos dalis žiauriai naikinama, kai laisvuose Vakaruose gyveną tremtiniai išsiblaško po plačiuosius kontinentus Darius ir Girėnas atsistoja prieš akis kaip pavyzdys ištikimiausios ir tyriausios Tėvynės meilės. Šiandien mes visi — ir senieji ir naujieji Amerikos lietuviai turėtume tapti tokiais didvyriais ir kiekvienu momentu būtume pasiruošę viską, net ir paskutinį savo duonos kąsnį, net ir gyvybę paaukoti pavergtosios Tėvynės gerovei. Darius ir Girėnas savo žygį ir save paaukojo Jaunajai Lietuvai, mes gi turėtume visas savo jėgas aukoti kraujuje paplūdusios Lietuvos išlaisvinimui ir naujos gražesnės Lietuvos sukūrimui. Tų dviejų didžių amerikiečių lietuvių pavyzdys turėtų mums šviesti, kad nė vienas nenueitume į klyskelius ir neužmištume, jog mūsų gyslose teka lietuviškas kraujas.

BEDIEVIO MALDA

„Gerasis Dieve, į kurį netikiu; gerasis Dieve, kuris nesi.

„Aš tave myliu, bet nėra reikalo tikėti, kad tave mylėjus.

„Aš tave myliu, tyriausias šaltini, kuris nesi, bet aš tavęs trokštu".

Šitoje bedievio maldoje virba, kaip matyti, gilus religinis jausmas.

Šį ketvirtadienį Senatas balsuoja už Atlanto Paktą.

KRAUS
THE JEWELER
V. J. KRAUŽLYS, Savininkas
1816 Carson Street
PITTSBURGH 3, PA.
EVerglade 4850

Iron City Clock Hospital
JOHN KAMARAUSKAS
Lietuvis Laikrodininkas
—Expert Repairers—
CLOCKS—WATCHES—JEWELRY
2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.
Tel.: AT. 7399

Pittsburgho ir Apylinkės Naujienos

"Naujienų" Korespondentas Skaldo Vienybę

Liepos 14 d. numeryje, "Naujienų" reporteris rašo, kad "buvo daug nepasitenkinimo Pittsburgh'o lietuvių tarpe" kodėl Lietuvos Vyčiai "išsiščko" eiti į Polynos Stoškiutės operetę Pitt stadijone vieną dieną anksčiau, negu kiti "Pittsburgh'o lietuviai, lietuvių biznierių vadovaujami". Tiktai Perkūnas galėjo suvienyti šias dvi lietuvių dalis, jie rašo, ir Perkūnas suvienijo, taip, kad operetės, Vyčių pasirinktą vakarą, visai nebuvo.

"Daug nepasitenkinimo", kurio mes visai nepastebėjome. Bet svarbiau mums tai, kad reporteris mus kaltina neteisingai, kad mes būk buvome "užsimoję nepaisyti Pittsburgh'o lietuvių vienybės". Kaip gi mes galėjome tą vienybę pataisyti, jeigu mes buvome jau galutinai nutarę prieš dvi savaites, antradienio vakare eiti į operetę. Kadangi Polyna Stoška pati yra vytė, mes jau gegužės 15 d. svartėme apie ateinančią jos operetę. Jau tada mes nusiuntėme atstovus į West Park, North Side, kur Polyna Stoška dainavo "I am an American Day" proga. Todėl, kaip mes galėjome įžeisti lietuvių vienybę, jeigu lietuviai biznieriai mums pasiūlė operetės bilietus tik dvi dienas prieš jos prasidėjimą? Pagaliau koks čia vienybės jausmo įžeidimas, jeigu turint iš anksčiau savo bilietus, mes vistiek priėmėme" ir dar pardavėm 20 bilietų, tai yra, penktadalis visų bilietų, kuriuos biznieriai buvo užsimoję parduoti.

Tas pats reporteris rašo, kad Vyčiai "gal dar ir nenuvokia Amerikos Lietuvių vienybės reikšmės". Greičiau pats reporteris nenuvokia tos vienybės reikšmės, nes per savo misinformaciją, jei ne per šmeižtą, jis bando atskelti Vyčius nuo jų pasiryžimo tikrai naudingai pasidarbuoti savo tautai. Vyčių ir obalsis kalba, kad jų darbuotė yra pašvęsta "Dievui ir Tėvynei. Paskiausiais laikais, pavyzdžiui jie surinko $550.00 J. E. Vyskupui Brizgiui, lietuviams tremtiniams į Europą parvežti. Vyčiai priguli taipgi prie visų lietuvikų draugijų.

Reporteris rašo toliau, kad "Lietuvių Žinios" pranešė, kad Lietuvos Vyčiai ėjo į operetę pirmiau negu tai įvyko. Tiesa, kad tą antradienio vakarą, dėl priežasties lietaus, operetės nebuvo, bet "L. Ž." nerašė, kad Vyčiai operoje buvo. Buvo parašyta tik tiek, kad "nuėjo į Pitt Stadium, kur turėjo malonų susitikimą su p-le Stoškiute". Taip faktinai ir įvyko. Su p-le Stoškiute iš Pitt Stadiumo mes nuvykome į Royal York Dining Room dėl užkandžių ir malonaus pasikalbėjimo.

Walter Chinik, L. Vyčių apskrities pirmininkas
Victor Zink, L. Vyčių 62-ros kuopos pirmininkas
Stanley Simon, L. Vyčių 19-tos kuopos pirmininkas.

NEGRAŽU MELUOTI!

Š. m. liepos 14 dienos laidoje "Naujienos" neteisingai ir nepamatuotai užsipuolė ant "Lietuvių Žinių", sakydamos, kad mūsų laikraštis talpina pagreitintas žinias, kurios paskui neturinčios pagrindo.

Tai yra grynas šmeižtas. Kaipo tokį griežtai smerkiu ir atmetu.

"Lietuvių Žinių" 26-me numeryje buvo parašyta:

"Antradienio vakare, birželio 28 d., Lietuvos Vyčiai, Pittsburgho apskrities, visi bendrai nuėjo į Pitt Stadium, kur turėjo malonų susitikimą su p-le P. Štoškiute, kuri yra taipgi vytė, nuoširdžiai su ja pasikalbėdami".

Kaip parašyta, taip ir buvo. Kiekvienas žodis atsako tiesai.

Pirm kaltinant kitą, apsižiūrėk ar pats nesi kaltas!

ROMOS LILIJA DAINOS PITTSBURGHE

Pelnas skiriamas Pasionistų vienuolynui.

Romos Royal Operos artistė, Miss Lilly Windsor lapkričio 3 d. dainuos Syria Mosque svetainėje dėl Šv. Povilo vienuolyno sušelpimo.

Lilly Windsor, 25 metų amžiaus mergaitė, turi nepaprastai gražų soprano balsą. Ji yra pirmoji amerikietė atsižymėjusi šitoje operoje.

Panelė Windsor dainuos Pittsburghe ateinantį rudenį, skirdama pelną Pasionistų vienuolyno padidinimui Šis vienuolynas randasi ant South Side kalno.

Jauna soprano dabar pradėjo savo pirmą kelionę Amerikoje. Ji su nepaprastu pasisekimu suvaidino Margaritos rolę "Fausto" veikale.

Windsor gimė ir augo Hawthorne, N. Y., dirbdama pas tėvą maisto krautuvėje. Dalyvavo bažnytiniame chore, kur turėjo gerą progą prasilavinti dainavime.

Vėliau ji gavo gerą mokytoją Olgą Esner, kuri ją privengė tiek, kad jau galėjo važiuoti į Europą ir ten pasirodyti savo nuostabiu balsu.

Jei kas norėtų turėti daugiau apie ją žinių, malonėkite pašaukti telefonu EVerglade 3545.

DŽIAUGIASI

P-lė Paulina Stoškiutė Metropolitan Operos žvaigždė, rašo iš New Yorko, pareikšdama džiaugsmą ir dėkingumą Pittsburgho lietuviams už taip gražių ir nuoširdų priėmimą ir pagerbimą, jai atvykus į šią koloniją.

BRADDOCK, PA.

Praeitą sekmadienį, liepos 17 d., pas kunigo Pačeno tėvus įvyko draugiškas suvažiavimas, kuriame dalyvavo ir vietos klebonas kun. V. Abromaitis.

Visi buvo puikiai pavaišinti ir turėjo gerą progą praleisti linksmai laiką.

SOUTH SIDE

Ponia Mykalina Bernotas ir jos duktė Ona išvažiavo liepos 18 d. į svečius pas savo sūnų Leonardą Bernotą, gyvenantį Riverside, New Jersey. Jos ten išbus dvi savaitės, be to, ketina atsilankyti ir į Antlantic City.

—o—

Kunigų Vienybės kviečiamas, kun. M. J. Kazėnas antradienio rytą, liepos 19 d., išvyko į New Yorką dalyvauti J. E. Vyskupo V. Brizgio išleistuvėse, kurios įvyksta liepos 20 d. Statler viešbutyje. Ta proga pasitarta svarbiais reikalais.

Vyskupas V. Brizgys, baigęs savo misiją Amerikoje ir Kanadoje, išvažiuoja į Europą liepos 21 d. laivu "Coronia".

—o—

Kazys Ignacas Vengris, kurio tėvai gyvena Laurenceville, žuvęs kare Europoje buvo pervežtas į Ameriką ir palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse, liepos 18 d., skaitlingai miniai žmonių palydint. Iškilmingos pamaldos ir Šv. Mišios atlaikytos Šv Kazimiero bažnyčioje.

—o—

Šv. Kazimiero parapijos Boldaliečių išvažiavimas į Katiliaus farmą, neįvykęs praeitame sekmadienyje iš priežasties lietaus, atidėtas sekančiam sekmadieniui liepos 24 d.

—o—

Lietuvos Vyčių, Pittsburgho apskrities, laikytame posedyje liepos 18 d. buvo svarstytas tarp kitko klausimas apie delegatų siuntimą į ypatingus vadų kursus, kurie įvyks rugpiūčio 19-21 dienomis Marianapolio Kolegijoje, Thompson, Conn.

—o—

Vyčių išvažiavimas neįvykęs dėl lietaus, nukeltas į šį sekmadienį, liepos 24 d.

Važiuojama 19 keliu per Dormont link Washington, Pa., ir už 15 mylių randama Farm Tea Room, kur įvyks piknikas.

—o—

Lietuvos Vyčiai, South Side 19 kuopa, kviečia savo draugus, ypatingai jaunimą, atvažiuoti į Lithuanian Country Club, liepos 28 d. vakare, praleisti linksmai laiko.

—o—

HOMESTEAD

Dar neseniai Šv. Petro ir Povilo lietuvių bažnyčioje apsivedė Antano ir Onos Žaliaduonių duktė.

Jos tėvas visą gyvenimą buvęs didelis lietuvis veikėjas ir patriotas, kada sužinojo iš svetimų žmonių, kad jo duktė rengiasi ištekėti už svetimtaučio, ir tėvui apie tai net nieko nepasakiusi labai isižeidė ir dukterį išvarė iš namų prieš vedybas net nedalyvaudamas jos vestuvėse.

Kodėl mūsų jaunimas šalinasi nuo savo tautos ir eina nutautėjimo keliu? Pagalvokite?

Korsp.

—o—

ESPLEN

Šv. Vincento parapijos bazaras buvo pasekmingas.

Televizijos laimėjimas įvyks šį penktadienį, liepos 22 d. vakare, kartu bus ir bingo.

—o—

Vytė Anna Morkūnaitė buvo išvažiavusi į New Meksiką, kur tris savaites praleido atostogų.

—o—

TREMTINIŲ IŠVAŽIAVIMAS

Liepos 31 d., sekmadienį, 3 val. popiet, visi tremtiniai kviečiami atvykti į adv. St. Gabaliausko sodą.

Pirmiausia įvyks Tremtinių d-jos Pittsburghe susirinkimas, o po to seks linksmoji dalis: muzika, šokiai dainos ir t.t.

Važiuokite į Homestead o ten paimkite streetkarį nr 65 ir išlipkite ant Carolina gatvės, o tada eikite į kairę keturius blokus ir rasite nurodytą vietą: 3923 Ellsworth Ave., Munhall.

Kas nežinotų kaip nuvažiuoti, teatvyksta į South Side prie „Lietuvių Žinių" 2211 Sarah St., 2:30 val. popiet, čia bus mašinų, kuriomis galės kiekvienas nuvažiuoti.

VLIKas PASILIEKA VOKIETIJOJE

Kaip patiriama, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas esąs nutaręs laikinai likti Vokietijoje. Dabar dar tebevyksta pasitarimai dėl VLIKo pertvarkymo. Iš viso manoma, kad VLIKas iš Europos nepasitrauks. Taip pat dar neaišku ir su Lietuvos Raudonojo Kryžiaus likimu.

Paieškojimas

Lucijonas Baltuška ieško savo brolio Kostanto Baltuškos, Kostanto sūnaus, iš Kunigiškių km., Svedesų parapijos.

Jis atvyko į Ameriką prieš 40 metų, apsigyvendamas Pittsburghe.

Jei kas turėtų žinių, prašom pranešti sekančiu adresu:

Lucijonas Baltuška
1915 Fifth Ave.
Pittsburgh, Pa.

Tauta Ir Religija

Yra problema, apie kurią dažnai pagalvojau, bet niekados negalėjau išdrišti, ir nemanau, kad atsirastų toks išminčius, kuris sugebėtų man duoti paaiškinimą. Problema yra ši: Kodėl tarp tiek daug esančių religijų, katalikų religija, kuri yra vienintelė tikra ir neklaidinga, tik ji viena yra persekiojama?

Su dideliu susirūpinimu ir skausmu galvojau apie šią paslaptį, matydamas taip didelį žmonių nedėkingumą Katalikybei. Tie žmonės, kurie pajuokia religiją, ar jie žino kur veda tautą? Šaipytis ir šmeižti yra lengva, bet ar jie mato bedugnę, į kurią stumia visuomenę? Išplėšiant tikėjimą ir Dievą, ką toje tuštomoje padės? Į tai atsako komunizmas ir kitos bedieviškos srovės: vergiją, terorą, kančią, ašaras traują ir gyvybę, po kurios seka amžina mirtis.

Skaitytojai, atverkite akis ir įsitikinkite, kad Katalikybė nėra vien religija, bet yra granitinis socialinio pastato pagrindas. Ir aš esu įsitikinęs, jog norint atstatyti mūsų tėvynę Lietuvą ir išgelbėti jos tautą, kuri šiandien yra taip baisiai perblokšta ir naikinama, yra reikalingas gyvas tikėjimas, be kurio jokiu būdu mūsų tauta nebeatsistos. Būkime tikri, kad šių dienų nelaimingoji žmonija ateizmu neatgaivinama, priešingai, baigiama marinti. Reikia gilaus ir kilnaus tikėjimo išsigelbėjimui.

Malonūs skaitytojau, logiškais faktais aš jums įrodysiu, kad religinis principas yra gyvybinis visuomenės elemantas, padedąs gyvenimui pagrindus ir vedąs į pažangą, garantuodamas pasisekimą.

Tema labai plati ir sunki! Bet gero piliečio pareiga yra nesibijoti vargo, drąsiai stoti į darbą už tėvynę ir tautą kad jos nemirtų, bet gyvuotų Stovėdamas šalia trispalvės vėliavos, ginsiu jos garbę, kad amžiais plevėsuotų sūnums Lietuvos.

Kas bent kiek pažįsta visuomenę, aiškiai mato, kad šis pastatas nori turėti savo pagrindą, nesugriaunamą pamatą, iš kurio kaip iš šaltinio plauktų pareigos ir teisingumo idėja. Žemė tokio pagrindo neturi, tad reikia ieškoti danguje paties Dievo prieglobstyje. Be Dievo garantijos, be dievišku sankcijų, t. y., be baudžiamuju taisyklių, kurios rištų sažines, socialinis pastatas būtų visados paramstytas, nes laisvės instiktas yra perdaug stiprus. Žmogus neprisitaiko taip lengvai atsisakyti savo palinkimų, klausyti kito žmogaus, kuric nemirtingasis jausmas sako, kad visi esame lygūs. Kas yra tas žmogus, kuris ateitų pasakyti šį keistą žodį: klausyk! Jis pasikesina prieš mano laisvę, kaip turėti teisę ir autoritetą, nes žmogus nėra gyvulys. Galvojanti būtybė palenkiama tik moraline jėga, kuri yra teisės priežastimi. Bet jei atmeti Dievą, amžinąjį tvarkos principą ir autentiškąjį autoritetą, aš tada tematau despotas ir tironus. Tik autoritetas uždeda pareigas, jėga gi verčia aukotis. Įsakančio klausoma, engėjui nusileidžiama, bet ne iš pareigos, o tik žiauraus likimo bijant.

Iki liepos 15 d. į Ameriką atvyko 4015 tremtinių, skaitant visas tautybes.

Čekoslovakijos komunistinė valdžia, atsakydama Vatikanui, pareiškė, kad kiekvieną kataliką, klausantį Šv. Sosto nutarimo, baus kaipo išdaviką.

Phone, FEderal 1622
HASER Funeral Home
AMBULANCE SERVICE
Mes esame dėkingi už jūsų biznį
512 Chartiers Avenue
McKEES ROCKS, PA.

Phone HOmestead 3169 Night Service HO. 5575-R
HOMESTEAD MAYTAG STORE
ALL MAKES OF WASHERS AND VACUUM SWEEPERS
Motors -:- Radios -:- Refrigerators -:- Belts and Brushes To Fit All Motors
PARTS and REPAIRS—ALL WORK GUARANTEED
602 Amity Street Homestead, Pa.

A. L. WENSLOVAS
LIETUVIS GRABORIUS
LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Nauja moderniška koplyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą
Tel. HEmlock 0202
2128 Carson Street S. S., Pittsburgh, Pa.

C. K. PIKIEL
General Insurance Notary Public
Marriage Licenses Auto Licenses
Business Broker
WE SPECIALIZE IN TAVERNS
121 So. 22nd St. -:- Pittsburgh 3, Pa.
S. S., PITTSBURGH, PA.
Phone EVerglade 2300

JOHN'S MEAT MARKET
JOHN GREBLIUNAS, Savininkas
A FINE SELECTION OF HIGH QUALITY FRESH MEATS IS PARTICULARLY HANDLED
HOmestead 2539
1601 McClure Street Homestead, Pa.

ATLIEKAME SPAUDOS DARBUS
Dabar "Lietuvių Žinios" turi prityrusį presmaną, todėl yra atliekami įvairūs spaudos darbeliai greitai, tiksliai, ir pigiai.
Su užsakymais malonėkite kreiptis į raštinę:
2211 Sarah Street, Pittsburgh 3, Pa. arba telefonu: HE 3121.

M. R. Zegler Beauty Modern Shop
ANNA GUTAUCKAS SAVININKĖ
256 Fifth Avenue
(Fith Wood Building — Above Dimlings)
Kas išsikirpęs nueis su šiuo skelbimu gaus $1, jei darbas kainuotų virš $3.50.
All Waves Complete
Helene Curtis Machine Waves ..... $1.95 ir virš
Orla Machineless Waves Reg. $6.50 ..... $4.50 ir virš
Cold Waives ..... $3.50 ir virš
Atidaryta vakarais (išskyrus trečiadienį ir šeštadienį) Tel. EX 1858

Atvykę į South Side—
Visuomet atsilankykite į
FLORENT RODGERS CAFE
136 South 21st Street -:- Pittsburgh 3, Pa.
Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvų užkandžių ir visokių gėrimų.

CLEVELAND'O ŽINIOS

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis laikraštis
Leidžia Lietuvių Romos Katalikų Literatūros Draugija, Inc.

Kainuoja:
Jungt. Valstybėse metams $3.00
Jungt. Valstybėse pusmečiui 1.50
Užsieny metams 4.00
Užsieny pusmečiui 2.00
Skelbimų kainos sulig susitarimo

Clevelando skyrius, 6802 Superior Avenue, P. A. Sukys, atstovas.

LITHUANIAN NEWS
Weekly publication issued by the Lithuanian Roman Catholic Literary Society, Inc.

Subscription rates:
In U. S. A., one year $3.00
In U. S., six months 1.50
Other countries, one year 4.00
Other countries, six months 2.00
Advertising rates on application

Cleveland Office, 6802 Superior

Apsidairius

Kultūrinių Darželių tradicinė šventė įvyks šį sekmadienį, liepos 24 d., 2 val. popiet, Jugoslavų darželyje. Kitą programos dalį kiekviena tauta atliks savame darželyje.

Galvojant apie lietuvių pasirodymą šioje šventėje, bus tikrai džiugu matyti ir užgirsti Čiurlioniečius, pagarsėjusius lietuviškos dainos ir šokių specialistus — meisterius su muz. prof. Al. Mikulskiu prišakyje.

Kadangi Čiurlioniečiai dar nėra visi atvykę, tai papildymui buvo parinkta geriausios jėgos iš vietinių, turinčių gerus balsus. Sudaryta taipgi tautiškų šokių grupė iš šešiolikos.

Tad visų šventa pareiga atsilankyti ir pasigrožėti mūsų tautos meniniu ir kultūriniu pasirodymu svetimtaučių akyse.

—o—

Aldona Sakaliutė prieš keletą metų baigusi Tech. Kolegiją ir užimanti žymią vietą No Westcheste ligoninėje, Mt. Kusco, N. Y., pereitą savaitę kartu su savo tėvu Ig. Sakalu, dienraščio „Draugo" štabo nariu, atvyko savu automobiliu čionai, sustodama pas gimines P. ir U. Skrebunus, Shaker Hit's, Ohio.

Kadangi Ig. Sakalas yra gyvenęs Clevelande, tai ir dabar nepamiršta aplankyti savo draugų ir pažįstamų. Ačiū.

Tik liūdna, kad jo žmona, prieš kurį laiką nupuolusi nuo kopečių, susižeidė. Dar ir dabar vaikšto pasiramstydama. Reiškiame gilią užuojautą poniai Sakalienei.

—o—

Kazimieras Stankus nuo 1906 E. 87 gatvės mirė staiga. Liepos 18 d. buvo atlaikytos pamaldos Šv. Jurgio bažnyčioje ir palaidotas Kalvarijos kapinėse. Paliko liūdesyje savo žmoną Rožę, sunų Viktorą ir brolį Joną, gyvenantį Pittsburghe.

Laidotuvėse patarnavo Della Jakubs. M. D.

—o—

Lietuvių kultūrinis Darželis rengiasi kuo gražiausiai pasirodyti šį sekmadienį, liepos 24 d. Bus žaidimų, dainų ir vaišių su grynai lietuviškais pyragais.

Pirmininkas Jonas Brazauskas padarys pranešimą. Po programos publika lankys darželius ir ragaus tautiškus valgius, spręsdami kurių skanesni.

Kultūriniai darželiai randasi tarp 99 Superior Ave. ir 89 St. Clair Street.

—o—

P-lė Rūta Masilioniutė ir jos draugė išskrido orlaiviu į Floridą praleisti poros savaičių atostogų, o iš čia skris į Kūbą kitoms dviem savaitėm, aplankydamos gražiąsias vietas.

Rūta yra Kazimiero ir Onos Masilionių, didelių patriotų, duktė.

Koresp.

—o—

NAMŲ APŠILDYMAS
DABAR yra patogiausias laikas apsirūpinti namų apšildymu. Mes parduodame ir įrengiame automatiškus moderniškus Gaso Furnasus, įdedame automamatiškus Barber Burnerius į angliais kūrenamus furnesus ir įvedame automatiškus gazu vandenio šildymui tankus.
TRI-VET APPLIANCE SERVICE
Gas and Electrical Appliances
Frank M. Orpse-Urbšaitis, Ved.
6921 Wade Park Avenue
Tel. UT. 1-2750
Nakčia ir sekmadieniais PO. 9548

RECEPTAI — VAISTAI
Nežiūrint ką jums gydytojas prirašytų dėl jūsų sveikatos ar ligos — mes visada esame pasirenge jums patarnauti. Mes esame pripažinti ir registruoti geriausiai patenkinti jus patarnavime ir vertėje, ką tik moderniškasis mokslas suteikia.
Pamėginkite mus sekantį sykį kai jums reikės vaistų.
Toedtman & Follis
6411 Superior Ave. prie 65th St.
Visada turime registruotą vaistininką, einantį pareigas.

Geriausios paukštienos ir šviežių kiaušinių gausite
FARMERS POULTRY MARKET
4303 Superior Avenue Cleveland, Ohio
Paukštiena išdresiruojama jums belaukiant

CLEVELAND, OHIO
LIETUVIŲ BANKINĖ ĮSTAIGA
yra su daug metų patyrimo biznyje, patogi ir pelninga įstaiga dėl taupymo ir paskolų ant pirmų mortgage.
Taupymas yra po Federal Insurance Corp. Valdžios apsaugos užtikrinimas.
THE SUPERIOR SAVINGS and LOAN ASS'N
6712 Superior Avenue—HE. 2498

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
(Jakubauskienė—Laisniuota Laidotuvių Direktorė)
Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir geresnis už kitų patarnavimas. Vežimai ligonių pervežimui į ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningiausios; žemiausia kaina už palaidojimą, sulig jūsų pasirinkimo. Telefonuokit:
ENdicott 1763
6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

ALT Veikėjų Pareiškimas

ALT Vykdomojo Komiteto narių pasitarimas su Rytinėse Valstybėse gyvenančiais ALT nariais ir skyrių atstovais įvyko liepos 10 d New Yorker Hotely, New York, N. Y.

Dalyviai išklausė Vykdomojo Komiteto ir skyrių atstovų pranešimus, laisvai tiekė paklausimus, apsvarstė ALT nuolat vykdomą veiklą politiniams įvykiams besivystant, patyrė apie VLIK-o atstovų atsilankymo pasekmes, lėšų nukėlimo vajaus eigą, Informacijos Centro darbuotę, ir pirmuosius paruošiamuosius žygius Visuotinajam Amerikos Lietuvių Kongresui.

Pasitarimo dalyviai pareiškė pasitenkinimo ligi šiol nuveiktais darbais. Betgi Lietuvos ir jos gerų kaimynų būklės pagerėjimo nepastebima, ir amerikiečių talka tų tautų išsivadavimo pastangoms tebėra reikalinga.

Kiek liečia lietuvius amerikiečius, dalyviai sutiko, kad mūsų laisvo gyvenimo sąlygos uždeda mums atitinkamai atsakingas pareigas, kol mūsų giminės Lietuvoje tebėra pavergti ir išblaškytoji tautos dalis negali viena vesti nelygios kovos prieš savo priespaudėjus. Sunki Lietuvos ir jos gerųjų šiaurės kaimynų padėtis reikalauja visų lietuviškų pajėgų sutelkimo, mobilizavimo, suderinto nuolatinio veiklumo ir paramos, ypatingai finansavimo ir tiesos skelbimo srityse. Bendradarbiavimas su kitataučiais talkininkais irgi yra reikalingas bendriems tikslams.

Visuotinas Amerikos Lietuvių Kongresas duos progos vienalytei daugiašakiai veiklai aptarti ir jos gairėms nustatyti, finansavimo lėšoms sukelti. Šis Kongresas bus lietuvių pajėgų mobilizacija Jungtinių Valstybių saugumo patikrinimui, Lietuvos vadavimui, taikos ir teisėtumo atsteigimui, žmonijos laimingesnio rytojaus siekimui. Visos plačiosios Amerikos lietuviškoji visuomenė turės progos savo nuotaikas ir pasirįžimus pareikšti, ir pradėti juos gyveniman vykdyti.

Todėl, New Yorko ir artimiausių apylinkių veikėjams tenka imtis didelio atsakingumo, kad tinkamai pasiruošius tam Kongresui ir sėkmingai jį pravedus. Pasitarimo dalyviai betgi jaučiasi tikri, kad newyorkiečiai visas viltis pateisins ir kad š. m. lapkričio 4-5-6 d. Kongresas, Hotel New Yorker patalpose, bus vispusiškai sėkmingas.

Dėl Didesnio Aiškumo

Vatikanas palaikys diplomatinius ryšius ir su komunistinėmis valdžiomis.

Dekretas yra grynai doktrinalinis, bet ne politinis. Vatikano informatorius sako, kad bus priversti miljonai katalikų pasirinkti tarp Bažnyčios ir Kremliaus.

Jokio nurodymo nėra dėl tų kurie gailisi esą komunistai ir norėtų grįžti į Bažnyčią. Manoma, kad klebonai galės nuspręsti ar yra vertas išrišimo.

Tie, kurie priėmė komunistines teorijas, bet jų nepraktikavo, galės gauti malonės laikotarpį, kuriame privalės be apgaulės ir veidmainystės grįžti į tikėjimą.

Katalikai, kurie skaito komunistinius laikraščius ar kitokią tos rūšies spaudą nebus automatiškai ekskomunikuoti, bet negalės gauti sakramentų.

Dauguma Rytų Europos katalikų priėmė tik komunizmo formą, bet ne patį komunizmą, užtat jie galės lengviau gauti išrišimą, negu kitų kraštų katalikai komunistai.

Vatikanas žino, kad bus sunku tiems katalikams, kurie teroru buvo priversti tapti komunistais. Bet jei išstatys gyvybę atsisakant nuo komunizmo, bus kilnus ir šventas dalykas Dievo ir žmonių akyse.

Manoma, kad šis dekretas liečia ir katalikus socialistus, nes ir jų politika yra grynai materialistinė, tik Bažnyčia dar nematė reikalo tai pareikšti.

ATSIVERTIMO KELIAS

Plymouth Vyskupas F. Y. Grinshaw pranešė, kad Sir Henry Slesser atsivertė. Šis įvykis sukėlė gyvą įspūdį Londone. Tvirtinama, kad Slesser atsivertimas yra vienas iš didžiausių ir svarbiausių įvykių Anglijos Katalikybėje po Newman.

Sir Slesser yra deputatas, generalinis advokatas, teisėjas, teisingumo lordas, žymiausia asmenybė laboristų partijoj.

Lord Slesser taip kalba apie savo atsivertimą:

„Katalikų Bažnyčioje radau tą autoritetą, kurio jau nuo seniai ieškojau. Buvo mano kaltė, kad taip ilgai pasilikau nuošaliai, bet Bažnyčios akyse laikas nėra esminis dalykas. Svarbu grįžti su džiaugsmu prie dieviškojo mokslo šaltinio, pašventčiamojo šaltinio, kurį mes randame Katalikų Bažnyčioje, kurios galva yra Šv. Tėvas, Kristaus Vikaras.

Trumanas pasirašė įstatymą naujų namų statybai ir „slums" nuvertimui.

"ROJUS" ŽEMĖJE

Turi pinigų — blogai, neturi pinigų — taip pat blogai.

Vokietijos sovietų zonoje įprasta manyti ir komunistai taip įkalė žmonėms mintį į galvą, kad vakariečių zonose yra tikra netvarka ir gyvenimas tiesiog neįmanomas. Rojus esąs tik rusų zonoje. Štai vienas to rojaus pavyzdžių.

Darbininkų uždarbis sovietų zonoje lygiai toks pat kaip ir vakariečių zonoje. Tačiau įpirkimo galia visai skirtinga. Riebalų ir mėsos beveik negalima gauti, o jei kada ir krautuvėse galima užtikti, tai yra nepaprastai brangu. Tačiau, jei darbininkas gal kiek susikrapštęs iš pašalinių šaltinių nusiperka ką nors, tai žiūrėk benešant koks nors šnipelis prisikabins ir mėsą atims. Mat, sako, iš kur galėjai gauti pinigų mėsai nusipirkti. Lieki be mėsos ir pinigų.

Dar gražesnė istorija su kitomis prekėmis. Yra taip vadinamų valstybinių krautuvių, kur galima visko pirkti, tik kainos yra pasakiškai brangios. Sakysime, dviratis ten kaštuoja 700 — 900 markių. Tuo tarpu dviratis vakariečių zonoje tekainuoja tik 120 — 150 markių. Na, ir sakysime darbininkas ką nors pardavęs susikrapšto pinigų ir nuėjęs į valdžios krautuvę nusiperka dviratį. Dviratis reikalingas. Reikia toli važiuoti į darbą. Krautuvė išduoda pažymėjimą, kad dviratis tikrai legaliai pirktas ir žmogelis linksmas išeina iš krautuvės. Kelius žingsnius paėjus sustabdo liaudies milicininkas ir cap už dviračio.

— Iš kur gavai dviratį? — klausia milicininkas.

— Pirkau valdžios krautuvėje. Štai ir pažymėjimas! — ramiai atkerta žmogelis.

— Tai iš kur gavai pinigų? Juk nesi joks veikėjas?! Žmogelis aiškinasi, kad šį tai tą pardavęs ir susidarė tuos kelis šimtus.

— Vadinasi vertiesi juodąja rinka! Duok šian dviratį! — Ir milicininkas pasiėmęs dviratį nuvažiuoja.

Štai ir be pinigų ir be dviračio. Tai kasdieniniai reiškiniai pas sovietus.

Tikriau ką kas valgo.

Rodos neįtikimi dalykai, kad kas nors įtartų žmogų priešvalstybiška veikla pagal tai, ką jis valgo. Tačiau toje šalyje taip yra. Vakariniuose sektoriuose gyveną darbininkai važiuodami į sovietų sektoriuje esančius fabrikus dirbti vežasi sandvičius. Aišku, tie sandvičiai iš vakarų yra visada turtingesni ir kvepia kartais dešra. Taigi sandvičius su dešra reiškia pas sovietus kažką įtariamo. Mat sovietams nesuprantama iš kokių šaltinių žmogus gali turėti tokį liuksusą, kada Rusijoje nė trupučio paprastos mėsos darbininkas nemato, nekalbant apie partinius, kurie viskuo pertekę. Taigi tam tikri šnipeliai fabrike kartais apžiūri darbininkų kišenes ir patikrina sandvičius ir, sako, pasitaiko, kad vieną kitą išsiveda į NKVD patikrinimui iš kokių jis šaltinių gyvena ar kartais netarnauja Vakarams, anot jų Amerikos kapitalistams.

Galima ir be darbo gyventi.

Berlyne veikia dveji pinigai — Ostmarkės ir Dėmarkės, kitaip sakant — sovietinė ir vakarinė valiuta. Visur labai aukštai vertinama vakarinė valiuta, o žemai — sovietinė. Taigi kartą vienas berlynietis iš vakarinio sektoriaus nuvažiuoja pas savo draugą į sovietų sektorių ir sako: — „žinai, prieteliau, priimk mane į darbą ir išmokėk iš kalno man algą, kurią aš tau su procentais atiduosiu". Kaipgi draugas draugui nepadėsi — priima į darbą ir paskolina algą. Dabar, pagal įstatymą vakariniame sektoriuje gyvenantis darbininkas gauna tam tikrą dalį vakariniais pinigais. Su jais jis tuojau važiuoja į vakarinį sektorių ir čia nusiperka menkaverčių ostmarkių, kurias nuveža savo draugui, gražina skolą ir dar gerokai lieka. Grįždamas į vakarinį sektorių išsikeičia į Dėmarkes. taigi, draugui neskolingas ir uždirbo pinigų.

Ir plėšikams geros dienos.

Vieną dieną vienas policininkas Berlyne užtinka vagį prie darbo. Vagis nežinodamas ką bedaryti, sako staiga policininkui: „Eikite su manimi". „Ar jūs pasiutote? — sako policininkas — „aš turiu su jumis eiti?!" Mat įvykis vyko prie pat sovietų sektoriaus. „Taip", sako plėšikas; pagal įsakymą Nr. 365 jūs turite su manimi eiti į kitą sektorių, kur jūs būsite dėl tarnybos pareigų perviršijimo suimtas". „Ha ha" nusijuokė policininkas, „pakliuvai mielas drauge, aš kaip tik ir esu iš kito sektoriaus!". „Ką?" sako plėšikas, „tai iš viso jūs neturite čia teisės rodytis. Pagal įsakymą Nr. 293 pašauksiu tuojau kompetentingą policiją". Ir pradėjo plėšikas šaukti ir štai kaip tik prisistatė reikalingasis policininkas. „Ponas vachmistrai, žiūrėkite", sako susijaudinęs plėšikas, „šis uniformuotas vaikėzgalis man bedirbant savo darbą prisikabino prie manęs ir trūkdo man. Be to, jis yra iš kito sektoriaus". „Eikite kartu!", įsako naujas policininkas senesniajam, „jūs esate suimtas". Vieno sektoriaus policininkas nusiveda areštavęs antrojo sektoriaus policininką, o plėšikas greitai grobį susikrovęs pasišalino.

K.

BENDRI — METALŲ — PRODUKTAI, Inc.
Motorų, Orlaivių ir Automatiškų Dalių Išdirbiniai
17600 Waterloo Road.,
KEnmore 3220
Sveikina Visus Lietuvius

MULIOLIS
INSURANCE
and
REAL ESTATE
6606 Superior Avenue
CLEVELAND, OHIO

Maldaknygių * Vedyboms Atvirukų * Rožančių
Turime įvairios rūšies Medalių su grandinėlėmis * Budėjimo lempų
BAŽNYTINIŲ ir RELIGINIŲ DALYKELIŲ
THOMAS CHURCH SUPPLY CO.
PRIEŠ ŠV. JONO KATEDRĄ
910 SUPERIOR AVE., TOwer 1-1613

BOQUET FLORAL SHOPPE
1256 East 79th St. -:- UT. 5726 -:- Cleveland, Ohio
GELES VISOKIEMS REIKALAMS
Vestuvėms, Sukaktuvėms, Laidotuvėms, Ligoninėms ir Šventadieniams
Atdara vakarais ir Sekmadienio ryte Pristatome visam Mieste
Šviežios gėlės visuomet

B. & L. BODY CO., Inc.
DAMAGED CAR REBUILDERS
Formerly 1254 Addison Road
Auto Painting—General Repairs—Phone: HEnd. 6380 and HEnd. 6381
CARL SCHmID -:- 6535 CARNEGIE AVE. -:- CLEVELAND 3, OHIO

LAIMINGOS LIEPOS KETVIRTOSIOS!
Mes išmokinsime jus siūti bėgyje 8 lengvų pamokų. Leiskite mums jums pasakyti apie Asmeninės Suknelės formą jums pačiai.
SINGER COMPANY
4246 PEARL ROAD FL. 7910

SVEIKINA LIETUVIUS
JOHNSTON'S SERVICE
East 152nd St. and Lake Shore Road -:- Cleveland, Ohio
Padangos, Baterėjos ir Kitos Reikmenys

P. J. KERŠIS
609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAain 1773
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašaliniuose miesteliuose kreipkites pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos (insurance) reikaluose gausit geriausį patarnavimą.
Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgecio.
Patarnavimas ir išpildymas garantuojama.
Kada gaisras sugadina ar apdegina tamstų namą ar forniečius, dėl pilno jų apkainavimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai.